مدرسة اهل البيت

صلوات الله عليهم

សាលា
អាហ្ល់លុល-បៃត៍

សៀវភៅសិក្សា សីលធម៌ (أَخْلَاقٌ) ថ្នាក់ទី ៤

(អាយុ ៨-៩ ឆ្នាំ)

قَالَ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : طَلَبُ اَلْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ (بحار الأنوار ج ۱ ص ۱۷۷)

ព្រះសាស្ដាﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ស្វែងរកចំណេះវិជ្ជាជាកាតព្វកិច្ចលើមុស្លីមប្រុសស្រីគ្រប់រូប ។"

សិក្សាសាសនា

បញ្ជីមាតិកា

មេរៀនទី ១ ចាំបាច់ត្រូវមានសីលធម៌.. ៥
មេរៀនទី ២ បែបបទនៅក្នុងអ៊ីមុាំបារ៉.. ៨
មេរៀនទី ៣ របៀបផឹក ១០
មេរៀនទី ៤ របៀបនិយាយ ១២
មេរៀនទី ៥ ដើម្បីសព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្ ﷻ តែម្យ៉ាង.. ១៤
មេរៀនទី ៦ គិតល្អអំពីអ្នកដទៃ ១៧
មេរៀនទី ៧ គោរពអ្នកដទៃ ២០
មេរៀនទី ៨ ព្យាយាមមិនលះ.. ២៤
មេរៀនទី ៩ ការច្រណែនឈ្នានីស ២៧
មេរៀនទី ១០ មិត្តភាព ៣០
មេរៀនទី ១១ មានចំណេះ.. ៣៣
មេរៀនទី ១២ ការអត់ធ្មត់ (صَبَر) ៣៦
មេរៀនទី ១៣ ចូរអនុវត្តិអ្វីដែលអ្នកថា ៤០
មេរៀនទី ១៤ គោរពពាក្យសន្យា.. ៤៣
មេរៀនទី ១៥ ប្រកាន់ខ្លួន.. ៤៦
មេរៀនទី ១៦ សូមខមាទោស (اَلتَّوْبَة) ៤៩
មេរៀនទី ១៧ លើកលែងទោសឲ្យអ្នកដទៃ ៥២
មេរៀនទី ១៨ ភាតរភាព-ឯកភាព ៥៥
មេរៀនទី ១៩ ត្រួតពិនិត្យខ្លួនឯង.. ៥៨
មេរៀនទី ២០ របៀបធ្វើដំណើរ ៦១

មេរៀនទី ១

ចាំបាច់ត្រូវមានសីលធម៌

ព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៏ عزوجل បានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ ﷺ មកដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនមនុស្សឲ្យចេះដឹងសីលធម៌ ។"

ហាឌីស្ហខាងលើនេះបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថា ការមានសីលធម៌ល្អប្រសើរជាប្រការសំខាន់មួយក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ។

ថ្ងៃមួយ មានបុរសម្នាក់បានមករក ព្រះសាស្តា ﷺ ទូលព្រះអង្គ عليه السلام ថា មាននារីម្នាក់ កាន់សីលត្រណមពេលថ្ងៃ បួងសួងអល់ឡោះហ៏ عزوجل ពេលយប់ តែគាត់ពុំមានសីលធម៌ទេ គាត់មានវាចាអាក្រក់ធ្វើឲ្យមនុស្សជុំវិញខ្លួនគាត់ឈឺចាប់ ។

ព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចនៈថានារីនេះពុំមានតម្លៃទេ គាត់នឹងចូលនរក ។

ព្រឹត្តិការណ៍ខាងលើនេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា ទង្វើល្អរបស់អ្នកពុំមានតម្លៃច្រើនទេបើគ្មានសីលធម៌ប្រសើរទេនោះ ។

អ៊ីម៉ាំយ៉ាក្កុំហ្វារ អាស្ស-ស្វ៏ឌិក្ក صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា អ្នកណាមានសីលធម៌ប្រសើរ អ្នកនោះមានរង្វាន់ ស្មើនឹងអ្នកដែលចំណាយពេលកាន់សីលត្រណមពេលថ្ងៃ ចំណាយពេលស្វ៏ឡាត្តុំពេលយប់ ។

ព្រះសាស្តា ﷺ និងព្រះសន្តអ៊ីម៉ាំយើង عليهم السلام បានទាក់ទាញមនុស្សយ៉ាងច្រើនមកចូលសាសនាអ៊ីស្លាមអាស្រ័យសីលធម៌ល្អប្រសើររបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។

ចូរចងចាំថា ពេលអ្នកមានឥរិយាបថអាក្រក់ចំពោះមុខសាធារណជន មនុស្សនឹងមិនថា "មើលចុះ ក្មេងប្រុស/ស្រីនេះមានមារយាទអាក្រក់" ទេ តែមនុស្សនឹងថា "មើលចុះ មុស្លីមប្រុស/ស្រីនេះមានមារយាទអាក្រក់"។ អ្នកមិនត្រឹមតែធ្វើឲ្យឪពុកម្តាយអ្នកបាក់មុខប៉ុណ្ណោះទេ អ្នកនឹងធ្វើឲ្យសាសនាអ៊ីស្លាមអាប់ឱនដែរ។

ពេលអ៊ីម៉ាំ ១២ របស់យើងនៅក្នុងកុយ់បាស្ញ (គឺកំបាំងខ្លួន) យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវមើលថែរក្សាសាសនាអ៊ីស្លាម។

លំហាត់ ១

ចូរសរសេរលេខឃ្លាក្នុងជួរត្រូវលើតារាងខាងក្រោមនេះ ។

សីលធម៌ល្អប្រសើរ	សីលធម៌អាក្រក់

១. មនុស្សចាស់ឈរ អ្នកអង្គុយ ។
២. អ្នកគំនាប់មិត្តដោយឲ្យសាឡាម ។
៣. ពេលអ្នកឃើញគេធ្វើការ អ្នកជួយធ្វើដោយមិនបាច់ចាំឲ្យគេសូមឲ្យជួយ ។
៤. អ្នកអង្គុយសណ្ដូកជើងក្នុងម៉ាស់ជិុដ ។
៥. អ្នកស្រែកឆ្លើយតបសំណួរដោយមិនលើកដៃ ។
៦. គេចំអកឲ្យអ្នកណាម្នាក់ អ្នកស្ដាប់ដោយមិនថាអ្វីឡើយ ។
៧. ទាំងអស់គ្នាអង្គុយដើម្បីបរិភោគ អ្នកជួសបាយមកបរិភោគមុនគេ ។
៨. មនុស្សចាស់ជាងអ្នកលីសែងរបស់ធ្ងន់ អ្នកជួយលីសែងគាត់ ។
៩. ម្ដាយអ្នកសូមឲ្យអ្នកជួយធ្វើការនីមួយ ពេលអ្នកកំពុងជក់ចិត្តមើលទូរទស្សន៍ ។ អ្នកធ្វើការនោះដោយធ្វើឲ្យគាត់ដឹងថាអ្នកមិនពេញចិត្ត ។
១០. អ្នកជិតនឹងហូបស្ករគ្រាប់ដែលអ្នកចូលចិត្ត ពេលអ្នកឃើញគេមើលមកអ្នក ។ អ្នកឲ្យស្ករគ្រាប់នោះទៅអ្នកនោះ ។

មេរៀនទី ២

បែបបទនៅក្នុងអ៊ីម៉ាំបារ៉

មជ្ឈមណ្ឌលអ៊ីស្លាមមិនមែនម៉ាស់ឃ្ញិដ្ទេ តែជាអ៊ីម៉ាំបារ៉ (امامبارا ឬ ហ៊ូសៃនីយ៉ាស្ហ់ اَلْحُسَيْنِيَّة) ។

ម៉ាស់ឃ្ញិដ្ជាកន្លែងសម្រាប់ស្ហ៍ឡាត្ហ់ ។

អ៊ីម៉ាំបារ៉ជាកន្លែងសម្រាប់ស្ហ៍ឡាត្ហ់និងសម្រាប់បំពេញការងារច្រើនទៀត ។

អ្នកត្រូវចូលទៅក្នុងនោះដោយឈានជើងស្តាំមុន និងចូរដឹងថាអ្នកនៅកន្លែងណានិងចូរអនុវត្តិដោយសេចក្តីគោរពដែលសក្តិសមសម្រាប់កន្លែងបែបនេះ ។

ចូរថា اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ ចំពោះបណ្តាអ្នកដែលអ្នកជួប កុំចាំឲ្យគេថាមុនអ្នក ។

បន្ទាប់ពីបានដោះស្បែកជើង ចូររកកន្លែងអង្គុយ ។

ចូរអង្គុយត្រង់ខ្លួន ។ ចូរកុំអង្គុយរបៀបក្រាបឬស្ប៉ាប ។ ចូរកុំអង្គុយសណ្តូកជើង ។ ចូរកុំអង្គុយផ្អែកនឹងជញ្ជាំង ។ ចូរកុំអង្គុយយកតែស្រួលម្នាក់ឯក ចំណែកឯអ្នកដទៃជ្រៀតគ្នា ។

ពេលគេនិយាយសុន្ទរកថា ចូរស្តាប់គេដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។ ចូរកុំនិយាយគ្នាពេលគេសូត្រឃុត្ហ្បាស្ហ់ ពេលគេអាស្ហាន ពេលគេអ៊ីក្ហ៍ម៉ាស្ហ់ ពេលគេឌុអាអ៍ ឬ ពេលគេសូត្រផ្សេងៗទៀត ។

បើអ្នកមិនយល់គេថាអ្វីទេ ចូរសូត្រស្ហ៍ឡាវ៉ាត ឬ តាស់ប៊ីះហ្ហ៍ សៃយីដ្ហាស្ហ់ ហ្វាទីម៉ាស្ហ់ ស្ហាស្ហ់រ៉អ៊ ســلامالله عليها ។

ពេលគេចែកចំណី ចូររង់ចាំគេឲ្យ ហើយចូរយកតែមួយ ។

ពេលចាកចេញ ចូរចេញតាមសម្រួលដោយប្រយ័តប្រយែង កុំប៉ះទង្គិចអ្នកដទៃ ។ ចូរចាកចេញដោយឈានជើងឆ្វេងមុន ។

ចូរថា ហ៊្វី អាម៉ានីលឡាស្ហ់ (فِي أَمَانِ اَللَّهِ) ឬ ឃូដ្ហា ហ្ហាហ្វ៊ីស្ហ (خُدَا حَافِظ) ពេលអ្នកលាទៅវិញ ។

លំហាត់ ២

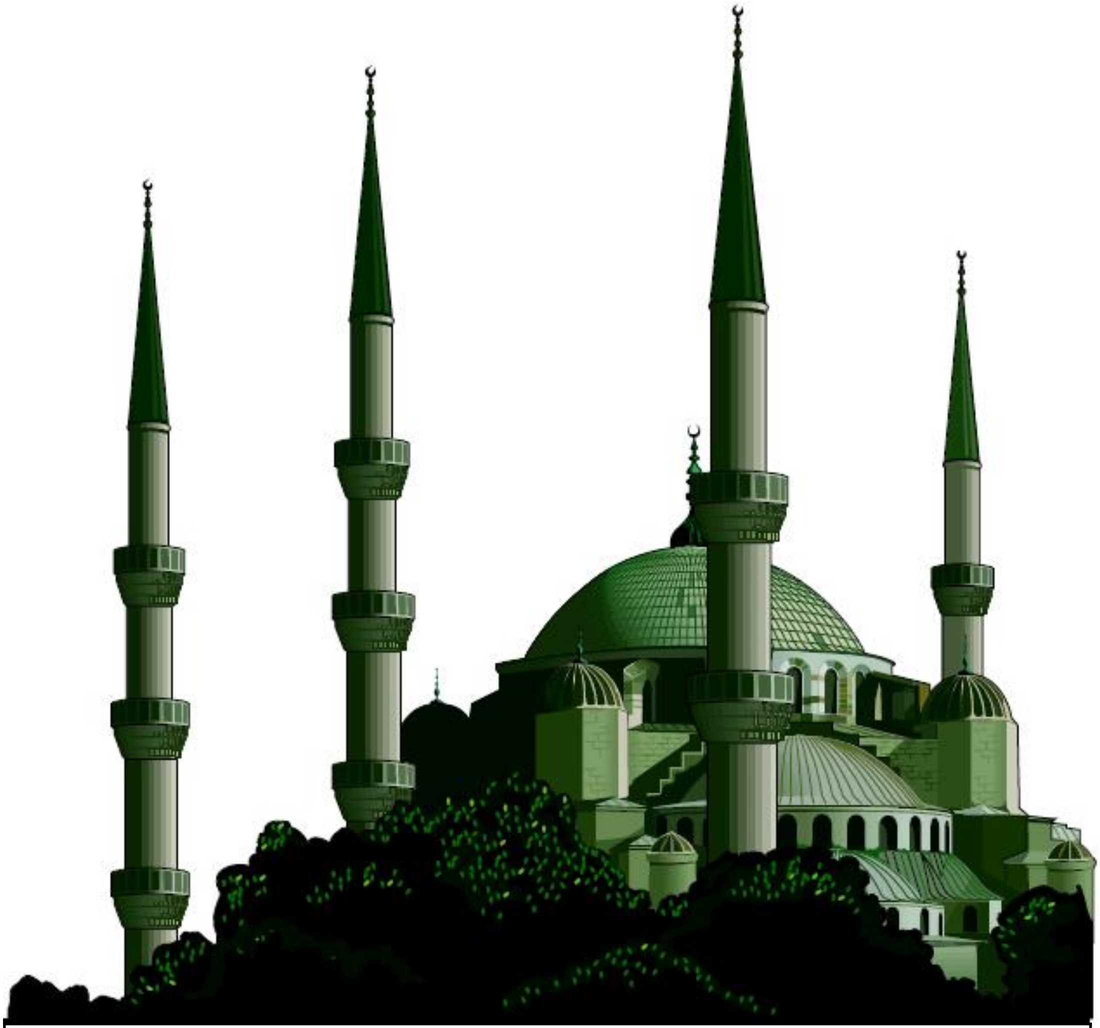

ចូរសរសេរនៅក្នុងចន្លោះក្រោមរូបភាព នូវប្រការនានាដែលអ្នកមិនត្រូវធ្វើពេលអ្នកនៅក្នុងអ៊ីម៉ាំបារ៉ ។

មេរៀនទី ៣

របៀបផឹក

ពេលអ្នកផឹក ចូរកុំផឹកតែម្តង តែចូរផឹកដោយមាន ៣ ដំណាក់ ។ មុនផឹកចូរថា بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ហើយឈប់ផឹកហើយថា اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ។

ពោលគឺ ធ្វើដូចតទៅ៖

ថា "ប៊ិសមិលឡាស៊្ហ" ផឹក ឈប់ផឹក ថា "អាល់-ហ៊ាំឌូលិលឡាស៊្ហ" ។

ថា "ប៊ិសមិលឡាស៊្ហ" ផឹក ឈប់ផឹក ថា "អាល់-ហ៊ាំឌូលិលឡាស៊្ហ" ។

ថា "ប៊ិសមិលឡាស៊្ហ" ផឹក ឈប់ផឹក ថា "អាល់-ហ៊ាំឌូលិលឡាស៊្ហ" ។

ពេលអ្នកផឹកទឹក ចូរនឹកឃើញអ៊ីម៉ាំហ៊ូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام និងគ្រួសារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលស្រេកទឹកនៅការបាឡាអ៊ ។ ពេលអ្នកផឹករួច ចូរសូមឲ្យអល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ ប្រទានពរជ័យ ឲ្យអ៊ីម៉ាំហ៊ូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យគ្រួសារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងឲ្យបណ្តាសាវកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយចូរដាក់បណ្តាសាពួកសត្រូវនិងពួកឃាតករព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។

ចូរកុំផឹកក្នុងកែវប្រេះ បើអាចចៀសវាងបាន ។ បើអ្នកផឹកក្នុងកែវប្រេះ ចូរកុំផឹកលើកន្លែងប្រេះ ។ អ្នកមិនត្រូវផឹកលើកន្លែងមានដៃកែវទេ ។ ពេលថ្ងៃ ចូរឈរផឹក ។ ពេលយប់ ចូរអង្គុយផឹក ។ ចូរកុំផឹកច្រើនពេក ។ ពុំមានភេសជ្ជៈណាប្រសើរជាងទឹកទេ ។ សត្វលោកទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ សុទ្ធតែផឹកទឹកដើម្បីរស់រានមានជីវិត ។ អល់ឡោះហ្វ៍ عزّ وجلّ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ុ អាយ៉ាស៊្ហ ៣០ ថា៖

وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۝٣٠

៣០. ... យើងបានបង្កើតគ្រប់វត្ថុមានជីវិតមកពីទឹក... (២១:៣០)

លំហាត់ ៣

ចូរសរសេរនៅក្នុងរង្វង់ នូវប្រការនានាដែលអ្នកត្រូវគិតដល់ពេលអ្នកផឹកទឹក ។

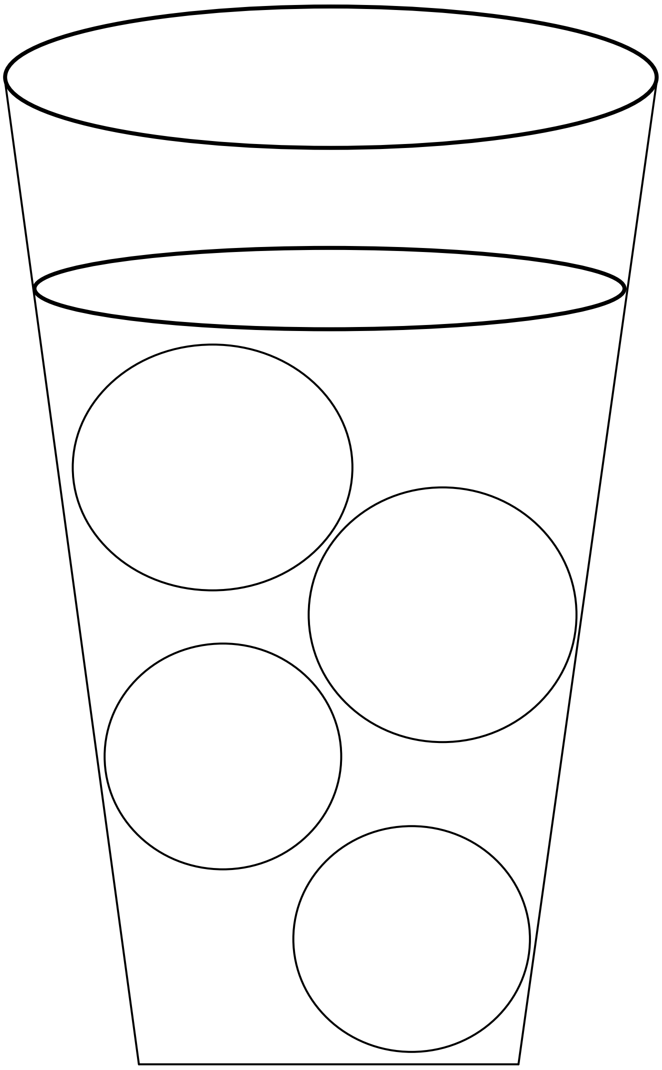

មេរៀនទី ៤

របៀបនិយាយ

អ្វីដែលធ្វើឲ្យយើងចាប់អារម្មណ៍សៀវភៅអានមុនគេគឺក្របវា បន្ទាប់មកយើងអានសៀវភៅនោះហើយយើងអាចសម្រេចចិត្តបាននៅទីបំផុត ។ ដូចគ្នាដែរ អ្វីដែលធ្វើឲ្យមនុស្សចាប់អារម្មណ៍អ្នកដំបូងបង្អស់នោះគឺអាការៈក្រៅរបស់អ្នក តែការយោបល់ផ្ដាច់ព្រ័ត្ររបស់មនុស្សនៅលើការនិយាយស្ដីរបស់អ្នក ។

ព្រះសាស្ដាអ៊ីសា عليه السلام មានព្រះវចនៈថាអ្នកត្រូវប្រៀបធៀបសម្ដីនឹងមាស ចូររង់ចាំពេលល្អដើម្បីនិយាយអ្វីដែលត្រូវនិយាយ ដូចពេលអ្នករង់ចាំឱកាសល្អដើម្បីចាយវាយមាសរបស់អ្នកនោះដែរ ។

ដូច្នេះចូរគិតសិនមុននឹងហើបមាត់និយាយ ចូរកុំបណ្ដោយឲ្យសម្ដីហូរចេញមកដោយឥតប្រយោជន៍ បណ្ដាលឲ្យគេមានយោបល់មិនល្អអំពីអ្នក ។

អ៊ីម៉ាំហ៊្វូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា អ្នកមិនត្រូវចាប់ផ្ដើមសន្ទនាជាមួយអ្នកណាមួយមុនឲ្យសាឡាមអ្នកនោះជាដាច់ខាត ។

ឲ្យសាឡាមហើយចូរនិយាយតែអ្វីដែលមានប្រយោជន៍និងពិត ដែលមិនធ្វើឲ្យអ្នកដទៃឈឺចាប់ ។ ចូរកុំនិយាយបង្កាច់អ្នកដទៃ ចូរកុំនិយាយអាក្រក់អំពីអ្នកដទៃ ចូរកុំស្ដាប់អ្នកណាដែលនិយាយបង្កាច់គេ ចូរកុំស្ដាប់អ្នកណាដែលនិយាយអាក្រក់អំពីអ្នកដទៃ ។

ចូរកុំធ្វើឲ្យអ្នកដទៃឈឺចាប់ ទោះបីដោយនិយាយលេងក៏ដោយ ។ ចូរកុំប្រើសម្ដីអាសគ្រោមជាដាច់ខាត ។

មុននិយាយ ចូរអ្នកគិតសិនថាតើអ្នកគួរនិយាយអ្វីដែលអ្នកចង់និយាយនោះទេប្រសិនបើអ៊ីម៉ាំ ១២ របស់យើង صلوات الله عليه والسلام នៅក្បែរអ្នក ។ បើអ្នកមិនជឿជាក់ទេថាអ្វីដែលអ្នកចង់និយាយនោះជាប្រការល្អ ចូរចៀសវាងនិយាយ ។

លំហាត់ ៤

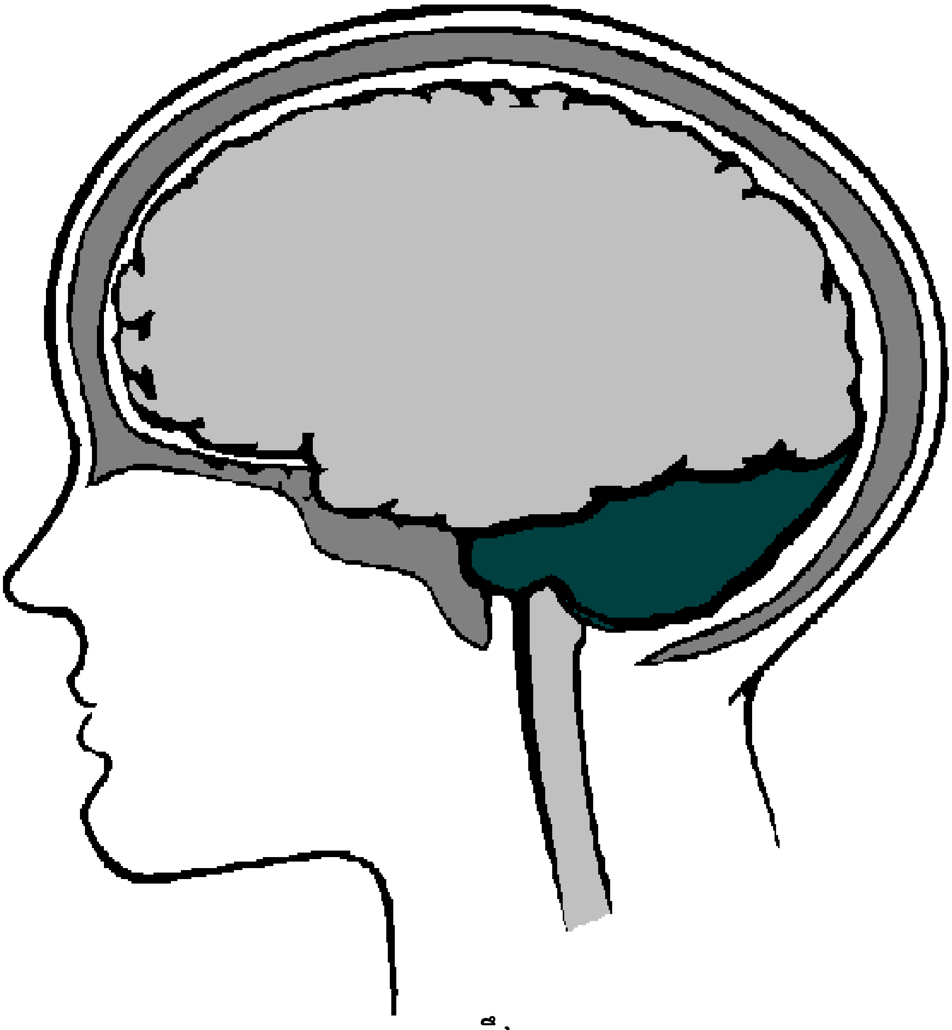

មុននឹង

ចូរសរសេរនៅក្នុងខួរក្បាលប្រការនានាដែលអ្នកត្រូវគិតដល់ មុនហើបមាត់និយាយ ។

មេរៀនទី ៥

ដើម្បីសព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ៍عز وجلតែម្យ៉ាង

អ្នកត្រូវធ្វើអ្វីៗដើម្បីផ្គាប់ចិត្តអល់ឡោះហ៍عز وجلតែម្យ៉ាង ។ មានតែធ្វើបែបនេះទេដែលអ្នកនឹងបានទទួលផលដែលអ្នកសមនឹងបាន ។

សម័យព្រះសាស្តាមូសាعليه السلام មានបុរសម្នាក់ដែលជឿស៊ប់ចិត្ត គាត់នឹកនាដល់អល់ឡោះហ៍عز وجلទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។

ថ្ងៃមួយ គាត់បានឮគេនិយាយអំពីដើមឈើមួយដើមដែលមនុស្សគោរពបូជា ។ ដំណឹងនេះធ្វើឲ្យគាត់ក្រោធពេក គាត់ក៏ទៅរកដើមឈើនោះគិតនឹងកាប់វាចោល ។ លុះទៅដល់ដើមឈើនោះ ស្ហៃតនលعنه اللهចេញមកជួបគាត់ដោយក្លែងខ្លួនជាមនុស្សចាស់ ។ ស្ហៃតនលعنه اللهសួរគាត់ថាតើគាត់គិតធ្វើអ្វី ។ បុរសជឿស៊ប់ចិត្តបានឆ្លើយថាគាត់គិតកាប់ដើមឈើនោះចោលព្រោះមនុស្សគោរពសក្ការៈវា ។ ស្ហៃតនលعنه اللهសួរបុរសនោះថាបើអល់ឡោះហ៍عز وجلចង់កាប់ដើមឈើនេះចោលមែន តើព្រះអង្គعليه السلامគួរតែចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាមួយអង្គមករំលំវាមែនទេ ? បុរសជឿស៊ប់ចិត្តមិនស្តាប់ស្ហៃតនលعنه اللهទេ ។ ទាំងពីរនាក់នេះឈ្លោះប្រកែកគ្នា លុះដល់ថ្នាក់វាយប្រតប់គ្នា ។ បុរសជឿស៊ប់ចិត្តផ្តួលស្ហៃតនលعنه اللهលើដីហើយអង្គុយពីលើវាلعنه الله ។ ស្ហៃតនលعنه اللهអង្វរបុរសនោះឲ្យលែងវាلعنه الله ហើយប្រាប់គាត់ថាវាلعنه اللهរកឃើញដំណោះស្រាយមួយដែលជួយបុរសនេះទាំងក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។ បុរសនោះក៏ស្តាប់ស្ហៃតនលعنه الله ។ ស្ហៃតនលعنه اللهបាននិយាយបន្តថាវាلعنه اللهនឹងឲ្យបុរសនោះ ២ឌីណាររាល់ថ្ងៃ ។ គាត់អាចចាយវាយខ្លះបានសម្រាប់ខ្លួនឯង អាចជួយជនក្រីក្របានខ្លះ តែសូមឲ្យបុរសនោះកុំកាប់ដើមឈើទាល់តែអល់ឡោះហ៍عز وجلប្រាប់ឲ្យដឹងសិនថា តើត្រឹមត្រូវឬទេដែលកាប់ដើមឈើនោះចោល ។ បុរសជឿស៊ប់ចិត្តឆ្ងល់ស្ហៃតនលعنه الله ។ គាត់គិតថានេះជាគំនិតល្អ ហើយក៏យល់ស្របតាម ។

ថ្ងៃបន្ទាប់ បុរសជឿស៊ប់ចិត្តក្រោកពីដេក ឃើញប្រាក់ ២ ឌីណារនៅក្រោមខ្នើយ ។ គាត់សប្បាយចិត្ត បានចាយវាយប្រាក់នោះបន្តិចសម្រាប់ខ្លួនឯង បានឲ្យ

ជនក្រីក្របន្តិច ។ តែថ្ងៃបន្ទាប់មក គាត់មិនឃើញមានប្រាក់ទេ បណ្ដាលឲ្យគាត់ក្រោធ ។ គាត់ក៏បានលីពូថៅទៅកាប់ដើមឈើចោល ។

គាត់បានជួបស្ទៃតន្លលعنه الله ក្លែងខ្លួនជាមនុស្សចាស់នៅជិតដើមឈើនោះ វាلعنه الله សួរគាត់ថាមកធ្វើអ្វីកន្លែងនេះ ។ បុរសជឿស៊ប់ចិត្តឆ្លើយថាគាត់មកកាប់ដើមឈើចោល តែស្ទៃតន្លលعنه الله បានតបគាត់វិញថាគាត់ពុំមានសមត្ថភាពកាប់ដើមឈើនោះរួចទេ គាត់គួរតែត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញល្អជាង ។

ទាំងពីរនាក់ក៏វាយប្រតប់គ្នាម្ដងទៀត តែលើកនេះស្ទៃតន្លលعنه الله ឈ្នះបុរសជឿស៊ប់ចិត្ត ។ បុរសនេះឆ្ងល់ណាស់ សួរស្ទៃតន្លលعنه الله ថាហេតុអ្វីគ្រាមុនគាត់ឈ្នះវាلعنه الله តែលើកនេះគាត់ចាញ់វាلعنه الله ? ស្ទៃតន្លលعنه الله បានតបថាលើកទីមួយបុរសនោះមកកាប់ដើមឈើចោលព្រោះតែស្រឡាញ់អល់ឡោះហ៍عز وجل តែម្យ៉ាង តែលើកទីពីរបុរសនោះមកព្រោះតែស្រឡាញ់ប្រាក់ ។

ឧត្ដមគតិរឿងនេះគឺ បើអ្នកធ្វើអ្វីមួយដើម្បីសព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ៍عز وجل តែម្យ៉ាង អល់ឡោះហ៍عز وجل នឹងប្រទានឲ្យអ្នកនូវកម្លាំងពិសេសមួយដើម្បីបានសម្រេចគោលដៅ ។

លំហាត់ ៥

ចូរសរសេរថាអ្វីកើតឡើងរាល់ដង ហេតុអ្វី ។

ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្វ៍عز وجل

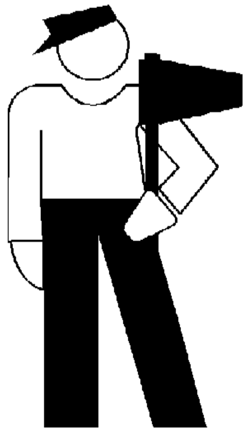

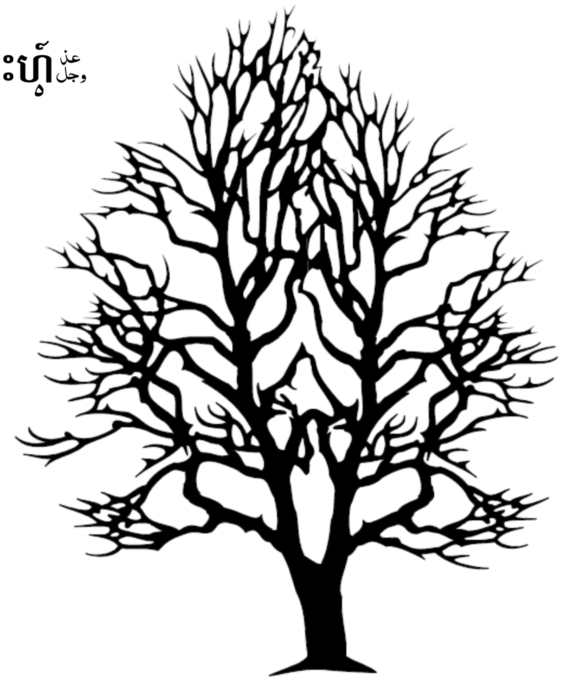

ក្នុងនាមប្រាក់

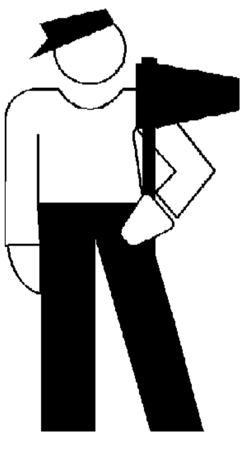

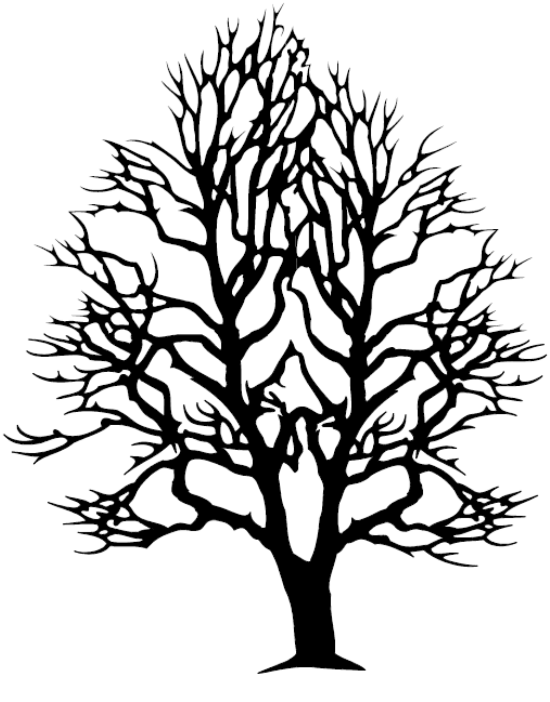

មេរៀនទី ៦

គិតល្អអំពីអ្នកដទៃ

អល់ឡោះហ៍ﷻមួយគត់ជាអ្នកសម្រេចសេចក្តី ព្រោះព្រះអង្គﷻឃើញនិងដឹងអ្វីៗទាំងអស់ ។

យើងមិនមានសិទ្ធិអារកាត់សេចក្តីវាយតម្លៃអ្នកដទៃទេ ទោះបីអ្នកនោះជាមុស្លីមឬមិនមែនមុស្លីមក៏ដោយ ។

អ៊ីម៉ាំស្ហៃនុល-អាប៊ីឌីនصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖

"អ្នកត្រូវគិតល្អអំពីបុគ្គលដែលក្មេងជាងអ្នក ព្រោះបុគ្គលនោះមានពេលធ្វើប្រការអាក្រក់តិចជាងអ្នក ។"

"អ្នកត្រូវគិតល្អអំពីបុគ្គលដែលចាស់ជាងអ្នក ព្រោះអ្នកនោះមានពេលធ្វើប្រការល្អច្រើនជាងអ្នក ។"

"អ្នកត្រូវគិតល្អអំពីបុគ្គលតំណាលអ្នក ព្រោះអ្នកមិនដឹងថាបុគ្គលនោះបានធ្វើអ្វីខ្លះទេ តែអ្នកដឹងច្បាស់ថាខ្លួនអ្នកបានធ្វើប្រការល្អណាខ្លះ បានធ្វើប្រការអាក្រក់ណាខ្លះ ។"

ពាក្យពេជន៍ខាងលើនេះអប់រំយើងឲ្យចាំបាច់ចេះគិតល្អអំពីអ្នកដទៃជានិច្ច ។

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីមعليه السلامចូលចិត្តទទួលភ្ញៀវនៅផ្ទះព្រះអង្គعليه السلام ។ ព្រះអង្គដឹងថាទទួលភ្ញៀវនោះបានរង្វាន់ប៉ុណ្ណាខ្លះ ។ ព្រះអង្គعليه السلامចូលចិត្តទទួលអ្នកដំណើរឲ្យស្នាក់នៅផ្ទះព្រះអង្គعليه السلامដោយផ្តល់អាហារនិងកន្លែងសម្រាក ។ រៀងរាល់ព្រឹកព្រះអង្គعليه السلامរង់ចាំមើលអ្នកដំណើរ ឯក្បាលផ្លូវធំនៅក្បែរផ្ទះព្រះអង្គعليه السلام ដើម្បីអញ្ជើញពួកគាត់ទៅផ្ទះព្រះអង្គعليه السلام ។ ថ្ងៃមួយ ព្រះអង្គعليه السلامក្រៀមក្រំដែលពុំឃើញមានអ្នកដំណើរដើរកាត់តាមនោះ ៣ ថ្ងៃជាប់ៗគ្នា ។ ថ្ងៃទី ៤ បុរសចំណាស់

ម្នាក់បានឆ្លងកាត់តាមផ្លូវនោះ ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام រីករាយអនេក ក៏បានអញ្ជើញបុរសនោះទៅបរិភោគអាហារឯផ្ទះព្រះអង្គ عليه السلام ។ បុរសចំណាស់យល់ព្រម ។ ពេលអង្គុយបរិភោគ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام ថា "ប៊ិសមិលឡាស្ហ៍" មុនបរិភោគ តែបុរសចំណាស់មិនថាអ្វីទេ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام សួរបុរសនោះថា ហេតុមិនចាប់ផ្តើម ដោយព្រះនាមអល់ឡោះហ៍ عز وجل ព្រោះអល់ឡោះហ៍ عز وجل ជាអ្នកផ្តល់នូវអាហារ ។ បុរសចំណាស់បានតបថា គាត់មិនជឿអល់ឡោះហ៍ عز وجل ទេ គាត់គោរពបូជាភ្លើង ។ ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام ក្រោធណាស់ សូមឲ្យបុរសចំណាស់

ចេញពីផ្ទះព្រះអង្គ عليه السلام ភ្លាម ។ លុះបុរសចំណាស់ចេញពីផ្ទះភ្លាម ទេវតាយ៉ីបរ៉អ៊ីល عليه السلام មកជួបព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ៍ عز وجل ប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថាអល់ឡោះហ៍ عز وجل បានចិញ្ចឹមបុរសឥតជំនឿនេះអស់រយៈពេល ៧០ ឆ្នាំហើយ ។ ម្តេចក៏ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام មិនអាចអត់ទ្រាំផ្តល់អាហារ មួយពេលដល់បុរសនោះបាន ?

ព្រះសាស្តាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام សោកស្តាយណាស់ រត់ទៅតាមបុរសចំណាស់ អង្វរសូមគាត់ត្រឡប់មកផ្ទះព្រះអង្គ عليه السلام វិញដើម្បីទទួលទានបាយជុំគ្នា ។

ឧត្តមគតិរឿងនេះគឺ៖

១) ចូរកុំអារកាត់វាយតម្លៃអ្នកដទៃ មានតែអល់ឡោះហ៍ عز وجل មួយគត់ដែលមានសមត្ថភាពធ្វើបែបនេះ ។

២) ទាំងអស់គ្នាសុទ្ធតែមានសិទ្ធិ មុស្លីមក្តី មិនមែនមុស្លីមក្តី ។

៣) អល់ឡោះហ៍ عز وجل ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យពេលអ្នកមើលថែរក្សាភ្ញៀវ ។

លំហាត់ ៦

ចូរសរសេរសម្ដីរបស់អ៊ីម៉ាំស្សៃនុល-អាប៊ីឌីន صلوات الله عليه والسلام គឺ៖ អ្នកត្រូវគិតល្អអំពីអ្នកដទៃដែល៖

១) ក្មេងជាងអ្នកព្រោះ________________________________

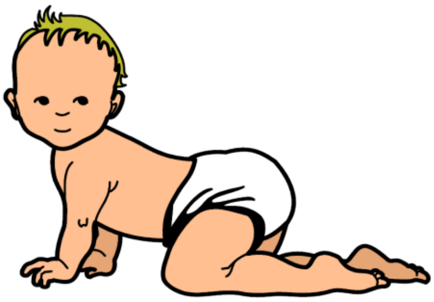

២) ចាស់ជាងអ្នកព្រោះ________________________________

៣) តំណាលអ្នកព្រោះ________________________________

មេរៀនទី ៧

គោរពអ្នកដទៃ

អល់ឡោះហ៍ﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-ហ៊ូយ៉ូរ៉ត អាយ៉ាស់ ១១ ថា៖

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسۡخَرۡ قَوۡمٞ مِّن قَوۡمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ ﴿١١﴾

១១. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរកុំឲ្យមនុស្សក្រុមណាមួយចំអកឲ្យមនុស្សមួយក្រុមទៀត ។ ជួនកាលពួកគេអាចប្រសើរជាងពួកគេទាំងនោះ ។(៤៩:១១)

សាសនាអ៊ីស្លាមអប់រំយើងឲ្យចេះគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក មិនឲ្យគិតថាយើងប្រសើរជាងអ្នកឯទៀតទេ ព្រោះមានតែអល់ឡោះហ៍ﷻទេដែលអាចអារកាត់សេចក្ដីបាន ។

ថ្ងៃមួយព្រះសាស្ដាﷺអង្គុយម្នាក់ឯងនៅឯម៉ាស់យ៉ិដ្ឋ បុរសម្នាក់បានចូលមកក្បែរព្រះអង្គﷺ ។ ព្រះអង្គﷺខិតបន្ដិចដើម្បីទុកកន្លែងឲ្យគាត់ ។ បុរសនោះសួរព្រះសាស្ដាﷺថាហេតុអ្វីព្រះអង្គﷺខិតចេញបន្ដិច ថ្វីបើសល់កន្លែងច្រើនសម្រាប់អង្គុយជិតព្រះអង្គﷺ ព្រោះពុំមានមនុស្សនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ិដ្ឋទេ ។ ព្រះសាស្ដាﷺតបថាពេលមូស្លីមណាចង់អង្គុយជិតមូស្លីមម្នាក់ទៀត វាជាការសក្ដិសមណាស់ដែលមូស្លីមម្នាក់នោះខិតបន្ដិចជាការសម្ដែងសេចក្ដីគោរព ។

ថ្ងៃមុខថ្ងៃក្រោយ ពេលអ្នកនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ិដ្ឋ អ្នកចាប់កន្លែងទុកឲ្យមិត្តអ្នក ចូរអ្នកចងចាំថាអ្នកត្រូវគេចចេញបើមានគេចង់អង្គុយកន្លែងដែលអ្នកចាប់ទុកនោះ ។

មនុស្សទាំងអស់ស្មើភាពគ្នា ។ ទោះបីអ្នកមានពណ៌សម្បុរអ្វីក៏ដោយ ទោះបីអ្នកមានជាតិសាសន៍អ្វីក៏ដោយ ទោះបីអ្នកមានក្ដីក្រក្ដី (ទោះបីអ្នកមានសំលៀកបំពាក់ស្អាតក្ដីមិនស្អាតក្ដី) ទោះបីអ្នកខុសពីគេក៏ដោយ (កាយវិកល) ។ មនុស្សទាំងអស់សុទ្ធតែមានសិទ្ធិទទួលបាននូវសេចក្ដីគោរព ។

ព្រះសាស្ដាﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរកុំស្អប់ កុំមើលថោកមុស្លីមណាមួយឡើយ ពីព្រោះ ទោះបីមុស្លីមនោះគ្មានតម្លៃក៏ដោយ មុស្លីមនោះខ្ពង់ខ្ពស់សម្រាប់អល់ឡោះហ៊្វ عز وجل ។"

លំហាត់ ៨

តើបុគ្គលមួយណា ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងនេះ ប្រសើរជាងគេ ? ហេតុអ្វី ?

ចូរទន្ទេញអាយ៉ាត់ខាងក្រោមនេះឲ្យចាំ និងចូរសរសេរសម្រាយវានៅលើក្តារខៀន ។

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا
يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰٓ
أَن يَكُونُوا۟ خَيْرًا مِّنْهُمْ ﴿١١﴾

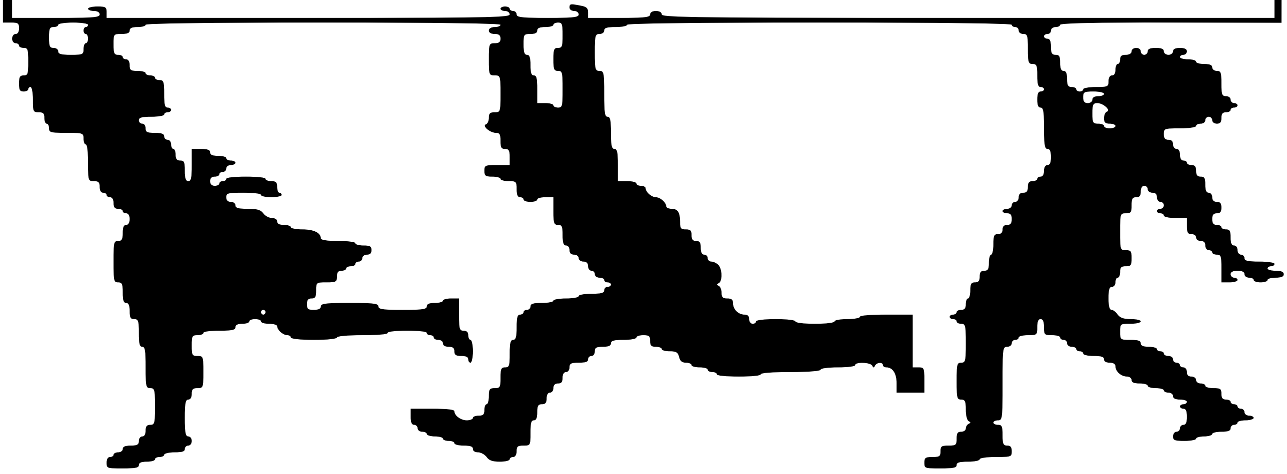

មេរៀនទី ៨

ព្យាយាមមិនលះ

អល់ឡោះហ្ទ៏ﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត្ទ៍ អាន់-ណាជ្ម៏ អាយ៉ាស់ ៣៩-៤១ ថា៖

وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُۥ سَوْفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَىٰهُ ٱلْجَزَآءَ ٱلْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾

៣៩. មនុស្សនឹងមិនបានអ្វីក្រៅពី[លទ្ធផលនៃ]ការខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួនទេ (អំពើដែលខ្លួនបានសាង) ៤០. គេនឹងបង្ហាញការខំប្រឹងប្រែងរបស់អ្នកនោះឲ្យអ្នកនោះឃើញ ៤១. បន្ទាប់មក គេនឹងតបស្នងអ្នកនោះយ៉ាងពេញលេញដោយសារការខំប្រឹងប្រែងនេះ ។(៥៣:៣៩-៤១)

អាយ៉ាស់ខាងលើនេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា យើងនឹងមិនបានសម្រេចទេបើយើងមិនព្យាយាម មិនខិតខំប្រឹងប្រែងទេនោះ ។

គន្លឹះនៃជោគជ័យគឺការខិតខំប្រឹងប្រែងមិនលះ ។ បើអ្នកមិនបានសម្រេចលើកដំបូងទេ ចូរព្យាយាមតទៅទៀតលុះបានជោគជ័យ ។ អ្នកមិនត្រូវលះបង់ជាដាច់ខាត ។

ប្រសិនបើអ្នកមិនបានសម្រេចដោយមូលហេតុណាមួយ ក្រោយពីបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពក៏ដោយ ចូរអ្នកចងចាំថាអ្នកនឹងបានរង្វាន់ព្រោះតែអ្នកបានព្យាយាមអស់ពីសមត្ថភាពខ្លួន ដូចអល់ឡោះហ្ទ៏ﷻបានសន្យានៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន នៅក្នុងអាយ៉ាស់ខាងលើនេះ ។

ព្រះចៅ អាមៀរ ទីមូរ ជាស្តេចម៉ុងកូលីមួយរូប ដែលល្បីថាជាបុគ្គលក្លាហាន ។ ស្តេចអង្គនេះបានវាយវាតយកទឹកដីបានពាក់កណ្តាលពិភពលោក ក្នុងសម័យនោះ ។ ព្រះចៅអង្គនេះបានថាជោគជ័យរបស់ព្រះអង្គនៅលើស្រមោចតូចមួយដែលបានបង្ហាត់បង្រៀនព្រះអង្គមិនឲ្យទម្លាក់ដៃលះបង់ចោលជាដាច់ខាត ។

កាលពីព្រះអង្គមិនទាន់បានទៅជាវិជ័យសង្គ្រាមដ៏ល្បីល្បាញ ព្រះអង្គបាន

ច្បាំង ហើយក៏ជិតចាញ់សង្គ្រាម ។ ព្រះអង្គបានសម្រេចចិត្តរត់គេចទៅពួនឯភ្នំ ។ នៅទីនោះ ព្រះអង្គអង្គុយដោយស្ងៀមស្ងាត់ ឃើញស្រមោចមួយកំពុងធ្វើការយ៉ាងសកម្ម ។ ស្រមោចតូចនេះលីគ្រប់អង្ករមួយដែលធំជាងខ្លួនវា ។ វាព្យាយាមឡើងលើជញ្ជាំងជាមួយគ្រាប់អង្ករ ។ គ្រាប់អង្ករធ្លាក់ វាចុះពីលើជញ្ជាំងទៅលីគ្រាប់អង្ករឡើងលើជញ្ជាំងវិញ ។ គ្រាប់អង្ករធ្លាក់ម្តងទៀត ស្រមោចក៏ចុះទៅរើសគ្រាប់អង្ករម្តងទៀត ។ ស្រមោចព្យាយាមម្តងហើយម្តងទៀតមិនលះបង់ចោលជាដាច់ខាត ។ ស្តេចបានរាប់ឃើញស្រមោចព្យាយាមធ្វើសាឡើងវិញ ៣៣ ដងមុននឹងអាចយកគ្រាប់អង្ករឡើងលើជញ្ជាំងបាននៅទីបំផុត ។

ពេលឃើញស្រមោចខិតខំប្រឹងប្រែងលុះបានសម្រេច ស្តេចអង្គនេះក៏បានប្រមែប្រមូលរេហ៍ពលទ័ពដែលបានរត់រប៉ាត់រប៉ាយ កឡើងជាកងទ័ពវិញ ។ ក្រោយពីបានឃើញការព្យាយាមរបស់ស្រមោចតូច ស្តេចមិនលះបង់ចោលសមរភូមិណាមួយឡើយ ហើយក៏បានទៅជាវិជ័យសង្គ្រាមដ៏ល្បីល្បាញ ។

ឧត្តមគតិរឿងនេះគឺ ដើម្បីបានសម្រេចកិច្ចការនានា អ្នកត្រូវព្យាយាមកុំលះលែង ។

លំហាត់ ៨

តើស្តេចស្រង់បាននូវមេរៀនអ្វីពីស្រមោច ? ដូចម្តេច ?

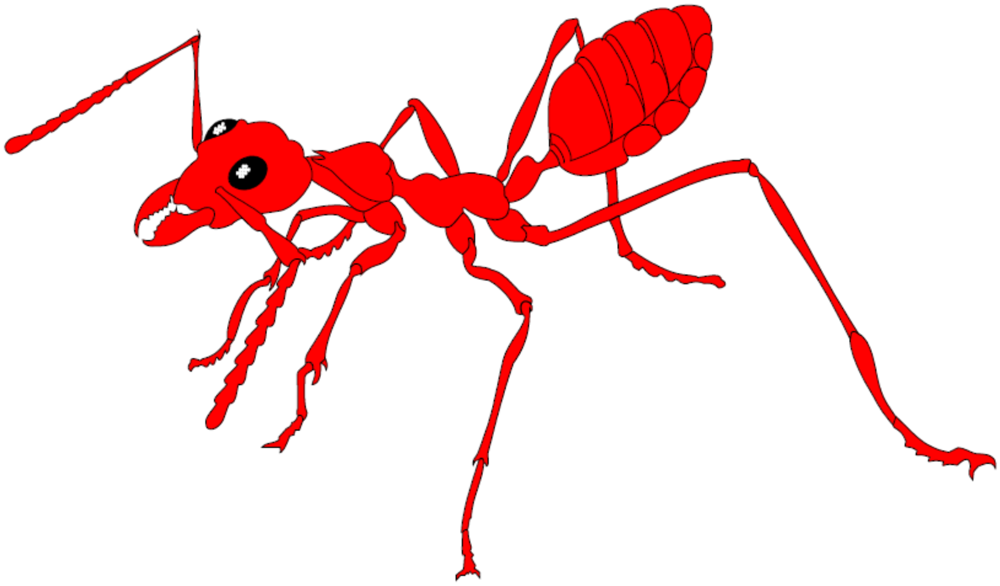

ចូរបំពេញឃ្លានៅលើកូនសោខាងក្រោមនេះ ។

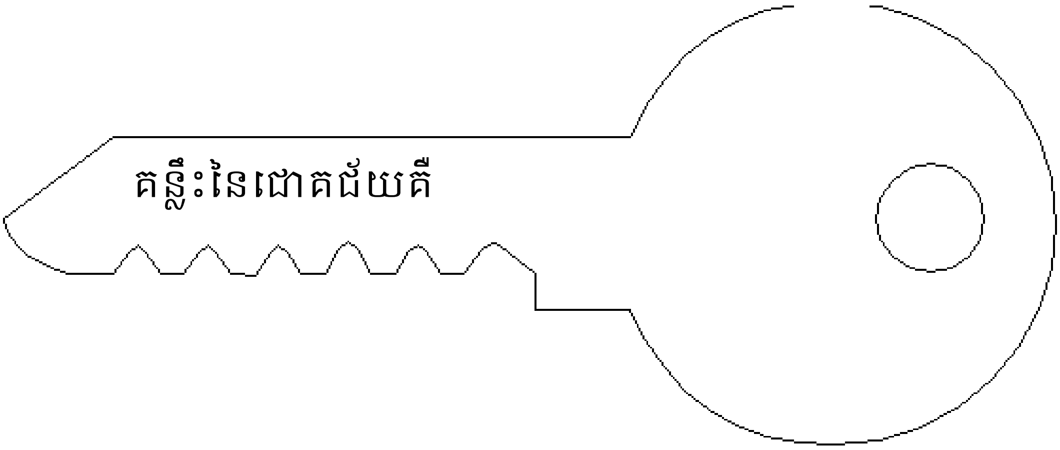

ប្រសិនបើអ្នកមិនបានសម្រេចដោយមូលហេតុណាមួយ ក្រោយពីបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីសមត្ថភាពក៏ដោយ តើអល់ឡោះហ្វ៊ូ عزّ وجلّ បានសន្យាអ្វី ?

មេរៀនទី ៩

ការច្រណែនឈ្នានីស

មានមនុស្ស ៣ ប្រភេទគឺ៖

១) មនុស្សភេទទី ១ មិនសូវអើពើអំពីការមានបានរបស់អ្នកដទៃទេ ។ ពួកគេអើពើតែដំណើរការជីវិតរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ។

២) មនុស្សប្រភេទទី ២ ពេលឃើញអ្នកដទៃមានបាន ខិតខំខ្លាំងឡើងដើម្បីមានបានដូចអ្នកដទៃដែរ ។

៣) មនុស្សប្រភេទទី ៣ មិនចូលចិត្តឃើញអ្នកផងមានបាននិងសុខសប្បាយទេ ។ មនុស្សប្រភេទនេះប៉ងឲ្យអ្នកដទៃវិនាសហិនហោច ។ គេហៅគំនិតនេះថាការច្រណែឈ្នានីស អល់ឡោះហ៍ﷻស្អប់អាកប្បកិរិយានេះ ។

តើអ្នកជាមនុស្សប្រភេទណា ? អល់ឡោះហ៍ﷻស្អប់ការច្រណែឈ្នានីសណាស់ ព្រះអង្គﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាន់-នីសាអ៍ អាយ៉ាស់ ៥៤ ថា៖

أَمْ يَحْسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۖ ﴿٥٤﴾

៥៤. ឬពួកគេច្រណែនឈ្នានីសនឹងជន ដោយសារតែអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ៍បានប្រទានឲ្យទៅនឹងជននោះក្នុងនាមនៃព្រះឧបការគុណព្រះអង្គ ? (៤:៥៤)

អ្នកច្រណែនឈ្នានីសអ្នកដទៃ បានសេចក្តីថាអ្នកមិនពេញចិត្តទេដែលអល់ឡោះហ៍ﷻប្រទានអ្វីមួយឲ្យទៅអ្នកនោះ ។ ការពិតអ្នកចង់ប្រាប់អល់ឡោះហ៍ﷻថាព្រះអង្គﷻធ្វើខុស មិនស័ក្តិសមទេដែលព្រះអង្គﷻប្រទានអ្វីនោះឲ្យទៅអ្នកនោះ ។ ដូច្នេះអ្នកប្រកាសអះអាងថាអ្នកដឹងជាងអល់ឡោះហ៍ﷻ ។

ការច្រណែនឈ្នានីសធ្វើឲ្យខ្លួនអ្នកឈឺចាប់ជាងអ្វីៗទាំងអស់ ។ វាធ្វើឲ្យអ្នកមានទុក្ខ អរិជ្ជា ខ្វះការចេះដឹងនិងគិតតែប្រយោជន៍ឯង ។ គំរូប្រសើរបំផុតដែលបង្ហាញឲ្យឃើញថាការច្រណែនឈ្នានីសអាចធ្វើឲ្យខូចខាតនោះ គឺកូនរបស់ព្រះ

សាស្តាអាដាំﷺ កូប៊ីលនិងហាប៊ីល ។

ថ្ងៃមួយ ព្រះសាស្តាអាដាំﷺបានឲ្យកូប៊ីលនិងហាប៊ីលយកតង្វាយទៅថ្វាយអល់ឡោះហ៊្ស ។ អ្នកដែលអល់ឡោះហ៊្សព្រមទទួលយកតង្វាយនោះនឹងបានទៅជាអ្នកស្នងព្រះសាស្តាអាដាំﷺ ។ ហាប៊ីលដែលជាអ្នកចិញ្ចឹមសត្វបានយកសត្វល្អបង្អស់ទៅថ្វាយអល់ឡោះហ៊្ស ។ កូប៊ីលដែលជាកសិករបានយកកសិផលខូចទៅថ្វាយអល់ឡោះហ៊្ស ដោយគិតក្នុងចិត្តថាទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ៊្សនឹងមិនសោយកសិផលទាំងនោះទេ ដូច្នេះមិនមានប្រយោជន៍ទេដែលយករបស់ល្អៗទៅថ្វាយអល់ឡោះហ៊្សនោះ ។ កូប៊ីលពុំបានគិតទេថាទោះបីអល់ឡោះហ៊្សមិនសោយមែនក៏ដោយ តែអល់ឡោះហ៊្សបានប្រាប់យើងថាពេលអ្នកឲ្យអ្វីមួយទៅអ្នកណាមួយ ចូរឲ្យអ្វីដែលល្អជាងគេដែលអ្នកមាន ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ៊្សបានទទួលយកតង្វាយរបស់ហាប៊ីល ដែលបានឲ្យអ្វីដែលល្អជាងគេដែលខ្លួនមាន ។ រឿងនេះបានធ្វើឲ្យកូប៊ីលច្រណែនឈ្នានីសហាប៊ីលណាស់ ។ កូប៊ីលច្រណែនណាស់ដែលប្អូនខ្លួនទទួលតំណែងស្នងឪពុក ច្រណែនឈ្នានីសអត់មិនបានលុះសម្លាប់ប្អូនខ្លួនឯង ។ ក្រោយពីបានប្រព្រឹត្តអំពើនេះទើបកូប៊ីលចេះគិតហើយស្តាយក្រោយដោយស្មោះដែលបានធ្វើទង្វើនេះ តែហួសពេលស្រេច ។

អ្នកឃើញស្រាប់ហើយថា ការច្រណែនឈ្នានីសអាចធ្វើឲ្យយើងឆ្អែតចិត្តបាន វាមិនអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ណាមួយឲ្យអ្នកបានទេ ។ ទោះបីកូប៊ីលបានសម្លាប់ប្អូនឯងក៏ដោយ ក៏ពុំអាចទៅអ្នកស្នងព្រះសាស្តាអាដាំﷺបានដែរ ។

អ៊ីមុាំអាលីصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ការច្រណែនឈ្នានីសធ្វើឲ្យទង្វើល្អវិនាស ដូចភ្លើងឆេះឈើស្ងួត ។"

លំហាត់ ៩

ចូរសរសេរលើបន្ទះសំណេរខាងក្រោមនេះនូវប្រភេទមនុស្សទាំង ៣ ហើយចូរគូសលើក្រុមភេទមនុស្សដែលជាក្រុមរបស់អ្នក ។

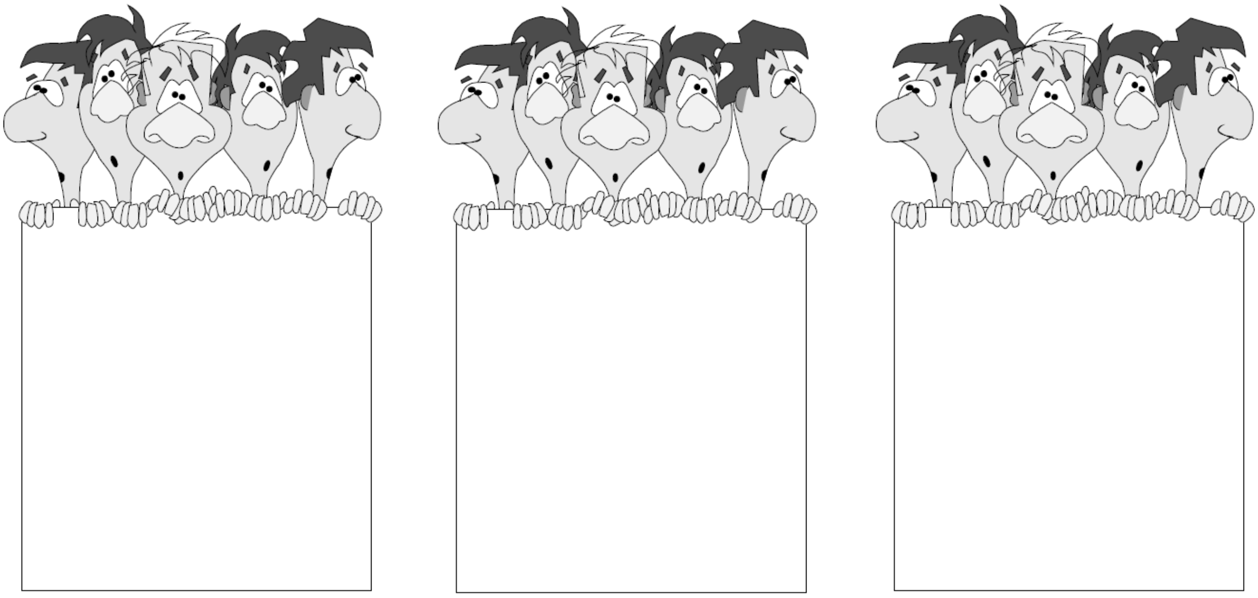

ចូរទន្ទេញអាយ៉ាស់ខាងក្រោមនេះឲ្យចាំ និងចូរសរសេរសម្រាយវានៅលើក្ដារឆ្នួន ។

أَمْ يَحْسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ
ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦۖ ٥٤

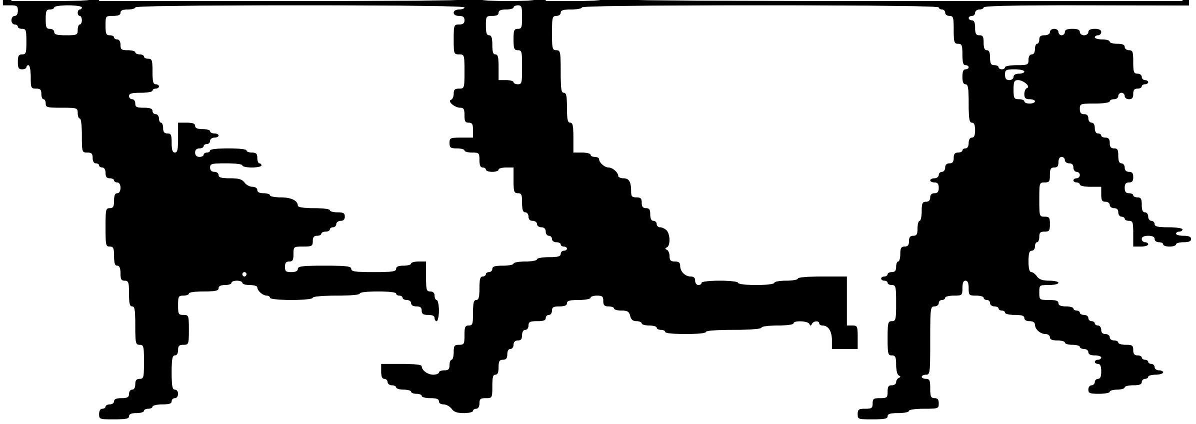

មេរៀនទី ១០

មិត្តភាព

មនុស្សទាំងអស់ត្រូវការមិត្ត ។ តែមានតែមិត្តដែលស្មោះត្រង់ទេដែលមានតម្លៃ ។

ពនេជនពីរនាក់កំពុងធ្វើដំណើរជាមួយគ្នាតាមផ្លូវ ស្រាប់តែចោរបង្ហាញខ្លួនឆ្លោស្ទាក់ផ្លូវ ។ ម្នាក់រត់សំដៅដើមឈើ ឡើងទៅពួនលើនោះ ។ ម្នាក់ទៀតរត់មិនទាន់ក៏ដេកលើដីធ្វើពុតជាស្លាប់ ។ ចោរចូលមកជិតបុរសដេកនឹងដី ខ្សឹបដាក់ត្រចៀកបុរសនោះហើយក៏ចាកចេញទៅបាត់ ។ លុះចោរទៅផុត បុរសពួនលើដើមឈើចុះមកដីវិញ សួរមិត្តគាត់ថាតើចោរខ្សឹបអ្វីដាក់ត្រចៀកគាត់ ។ បុរសនោះក៏បានឆ្លើយប្រាប់មិត្តខ្លួនថាចោរបានប្រាប់ឲ្យគាត់រកមិត្តថ្មីដែលប្រសើរជាងមិត្តមុន ដែលមិនរត់ចោលមិត្តខ្លួនទេពេលឃើញសញ្ញាអាសន្នភ្លាមនោះ ។

មិត្តយកតម្រាប់តាមគ្នាវិស័យអាកប្បកិរិយា វិស័យគំនិតនិងវិស័យជំនឿ ។

ព្រះសាស្ដាﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អាកប្បកិរិយារបស់ម្នាក់ៗជាផលមកពីជំនឿនិងគោលសីលធម៌របស់មិត្រភក្ដិខ្លួន ។"

មនុស្សនឹងកាត់ថ្លៃអ្នកដោយផ្អែកទៅលើមិត្តអ្នក ទោះបីអ្នកគិតថាអ្នកជះឥទ្ធិពលល្អទៅលើមិត្តអ្នកក៏ដោយ ។

ព្រះសាស្ដាស៊ូឡៃម៉ានعَلَيْهِ السَّلَامមានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរកុំសម្រេចជាមុនថាបុគ្គលណាមួយល្អឬអាក្រក់ ដរាបណាអ្នកមិនទាន់បានឃើញមិត្តភក្ដិបុគ្គលនោះ ពីព្រោះបុគ្គលនីមួយៗបង្ហាញមុខពិតអាស្រ័យលើការសេពគប់ គេស្គាល់បុគ្គលនោះអាស្រ័យមិត្តនិងក្លើម្រាក់របស់បុគ្គលនោះ ។"

អ៊ីមុាំយ៉ាក់ហ្វារ អាស្ស៊-ស្ឌិក្វصلوات الله عليه والسلامដើរក្នុងផ្សារជាមួយមិត្តព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامដែលអមដោយអ្នកបម្រើម្នាក់របស់គាត់ ។ មិត្តរបស់អ៊ីមុាំصلوات الله عليه والسلامបែរទៅនិយាយដាក់បម្រើ

គាត់ តែបម្រើគាត់នៅឆ្ងាយកំពុងតែនិយាយជាមួយគេ ។ បម្រើគាត់ក៏រត់មករកគាត់ មិត្តរបស់អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ក្រោធណាស់ គាត់ជេរដៀលត្មះបម្រើនោះ ថែមទាំងជេរដៀលត្មះម្តាយបម្រើនោះទៀតផង ។ បានឮសម្តីថ្លោសៗរបស់មិត្តព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ល្អក់ចិត្ត ប្រាប់មិត្តព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាគាត់មិនត្រូវដៀលត្មះបម្រើដូច្នេះទេ ជាពិសេសដៀលត្មះម្តាយគាត់ ។ មិត្តបានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាម្តាយរបស់បម្រើគាត់មិនមែនមុស្លីមទេ ។ អ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបគាត់ថារឿងនេះមិនមានអ្វីខុសគ្នាទេ ។ ទីបំផុតអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់មិត្តព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា មិត្តភាពរវាងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងមិត្តព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវចប់ត្រឹមនេះ ហើយក៏បានដើរចេញពីមិត្តនោះ ។

អ៊ីម៉ាំទី ៤ របស់យើង គឺអ៊ីម៉ាំស្សែនុល-អាប៊ីឌីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាអ្នកមិនត្រូវសេពគប់ជាមួយមនុស្ស ៥ ប្រភេទនេះទេ គឺ៖

១) មនុស្សនិយាយកុហក ពីព្រោះពេលនិយាយកុហកពួកគេធ្វើឲ្យអ្នកល្វៀងចេញពីផ្លូវល្អ ។

២) មនុស្សសាងបាប ពីព្រោះមិត្តភាពរបស់មនុស្សសាងបាបមិនគួរឲ្យទុកចិត្តទេ ។

៣) មនុស្សកំណាញ់ ពីព្រោះពេលទាល់ឬជួបប្រទះការលំបាក មនុស្សប្រភេទនេះនឹងរលាស់ដៃលែងជាមិត្តអ្នក ។

៤) មនុស្សឆ្កួត ពីព្រោះពួកគេអាចធ្វើអាក្រក់មកលើអ្នកដោយគិតថាខ្លួនធ្វើល្អចំពោះអ្នក ព្រោះតែពួកគេនេះមិនស្គាល់ខុសត្រូវ ។

៥) មនុស្សដែលផ្តាច់សម្ព័ន្ធពីគ្រួសារ ពីព្រោះមនុស្សប្រភេទនេះត្រូវអល់ឡោះហ៍ عز وجل ដាក់បណ្តាសា ។

ចូរកុំភ្លេចផងថាជួញមិត្តមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ តែរក្សាមិត្តភាពនេះជាប្រការសំខាន់មួយដែរ ។ អាចធ្វើដូច្នេះបាន ទាល់តែយើងប្រព្រឹត្តចំពោះមិត្តយើងឲ្យដូចយើងចង់ឲ្យមិត្តយើងប្រព្រឹត្តចំពោះខ្លួនយើងដែរ ។

អ៊ីម៉ាំអាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាគ្មានមិត្តអ្នកនោះអាប់ឱន តែអាប់ឱនលើសអ្នកនោះគឺបុគ្គលដែលមិនអាចរក្សាមិត្តភាពបាន ធ្វើឲ្យបាត់បង់មិត្តខ្លួន ។"

លំហាត់ ១០

ចូរសរសេរនៅលើដៃខាងក្រោមនេះនូវមនុស្ស ៥ ប្រភេទដែលគេមិនត្រូវសេពគប់ជាមួយ ដោយយោលតាមសម្ដីអ៊ីម៉ាំអាលី ស្សៃនុល-អាប៊ីឌីន صلوات الله عليه والسلام ។

ចូរសរសេរនៅលើដៃនូវប្រការដែលអ្នកស្វែងរកពីមិត្តអ្នក ។

ចូរគូសលើដៃដែលអ្នកចង់ចាប់អង្រួននិងចង់សេពគប់ជាមិត្ត ។

មេរៀនទី ១១

មានចំណេះ

ដើម្បីសហាគមន៍នឹងគង់វង្សនិងរីកចម្រើនទៅមុខក្នុងលោកនេះ សមាជិកសហាគមន៍ត្រូវមានចំណេះ ។

ស្វែងរកចំណេះវិជ្ជាជាកាតព្វកិច្ចក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ។

បាននូវចំណេះវិជ្ជា មិនត្រឹមតែទន្ទេញរត់មាត់ដូចសត្វសេកនោះទេ តែថែមទាំងយល់និងអនុវត្តិតាមចំណេះដែលទទួលបានមកនោះដែរ ហើយបង្ហាត់បង្រៀតអ្នកដទៃឲ្យចេះចំណេះនោះដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ផង ។

ព្រះសាស្តាﷺមានព្រះវចនៈថា មានចំណេះវិជ្ជាជាវ៉ាយិ៊បលើមុស្លីមប្រុសស្រី ។

ថ្ងៃមួយ ព្រះសាស្តាﷺបានចូលទៅក្នុងម៉ាស់យិ៊ដ្ឋ មានមនុស្សពីរក្រុមអង្គុយនៅក្នុងម៉ាស់យិ៊ដ្ឋនោះ ។ ក្រុមមួយកំពុងស្ម័ឡាត់ ក្រុមមួយទៀតកំពុងប្រឹក្សាគ្នារឿងសាសនា ។ ព្រះសាស្តាﷺរីករាយ ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថាក្រុមទាំងពីរធ្វើប្រការល្អប្រសើរ តែព្រះអង្គﷺចូលចិត្តក្រុមដែលប្រឹក្សាគ្នា ។ ព្រះអង្គﷺក៏បានអង្គុយជាមួយក្រុមនេះ ។

សេចក្តីរាយការណ៍ខាងលើនេះ មិនមានន័យថាស្ម័ឡាត់មិនសំខាន់នោះទេ ព្រោះព្រះសាស្តាﷺស្រឡាញ់ទាំងពីរក្រុមនេះ ។ ក្រុមទីមួយស្ម័ឡាត់ស៊ូណាត់ មិនស្ម័ឡាត់វ៉ាយិ៊បទេ ។

ចំណេះចេះដឹងដែលយើងត្រូវមានពាក់ព័ន្ធវិស័យទាំងអស់ ទាំងវិស័យ

សាសនា ទាំងវិស័យសិក្សា ។ គេអាចស្ទាត់ជំនាញទាំងពីរវិស័យបាន ។ ព្រោះតែអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបង្កើតយើង ព្រះអង្គﷻដឹងថាយើងមានសមត្ថភាពធ្វើអ្វីបាន ។ បើអ្នកចេះដឹងវិស័យសាសនាកើនឡើង អ្នកនឹងកាន់តែនៅជិតអល់ឡោះហ្វ៍ﷻព្រោះអ្នកនឹងយល់ច្បាស់ជាងមុនថាអ្នកធ្វើអ្វីនិងហេតុអ្វី ។

បើពីរនាក់ប្រតិបត្តិស្វ៊ឡាត្ទុំតែមួយ ម្នាក់យល់ស្វ៊ឡាត្ទុំនោះ ម្នាក់ទៀតមិនយល់ស្វ៊ឡាត្ទុំនោះទេ យើងដឹងថាអ្នកដែលយល់ស្វ៊ឡាត្ទុំនោះនឹងបានរង្វាន់ច្រើនជាងអ្នកដែលមិនយល់ស្វ៊ឡាត្ទុំនោះ ។

សាសនាអ៊ីស្លាមជាសាសនាមួយគត់ដែលសូមឲ្យអ្នកសួរ និងឲ្យស៊ើបសួរអំពីអ្វីៗទាំងអស់ ទាំងអំពីសាសនាអ៊ីស្លាមផងដែរ មិនឲ្យអនុវត្តតាមទាំងបិទភ្នែកទេ ។

ថ្ងៃគីយ៉ាម៉ាត្ទុំ ពេលគេសួរអ្នកអំពីទង្វើអាក្រក់ដែលអ្នកបានធ្វើ អ្នកមិនអាចឆ្លើយថាអ្នកមិនដឹងបានទេ! អ្នកពុំអាចដោះសាបានទេ ។ មានសៀវភៅច្រើនណាស់ដែលអ្នកអាចអានបាន មានមនុស្សច្រើនណាស់ដែលអ្នកអាចសួរបាន ។

ដូច្នេះ ពេលអ្នកដឹងមិនប្រាកដឬមិនច្បាស់អំពីអ្វីមួយ ជាពិសេសអំពីវ៉ាយិ៊ប ចូរអ្នកសាកសួរពីពេលឥឡូវនេះ ពីព្រោះអ្នកអាចមិនរស់រានបានដល់ទៅថ្ងៃស្អែក ។

លំហាត់ ១១

ចូរសរសេរនៅលើសន្លឹកក្រដាសថាហេតុអ្វីត្រូវមានចំណេះចេះដឹង ។

មេរៀនទី ១២

ការអត់ធ្មត់ (صَبَر)

អល់ឡោះហ៊្វ ﷻ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៊្វ អាល់-បាក៏រ៉ោះត៊្វ អាយ៉ាស៊្វ ១៥៣ ថា៖

إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٣﴾

១៥៣. ... ពិតណាស់អល់ឡោះហ៊្វនៅខាងអ្នកអត់ធ្មត់។ (២:១៥៣)

អាយ៉ាស៊្វខាងលើនេះថែងប្រាប់យើងថាបើយើងមានអំណត់ (ស៊្វបារ) អល់ឡោះហ៊្វ ﷻ នឹងមិនចោលយើងទេ ។ យើងដឹងហើយថាបើអល់ឡោះហ៊្វ ﷻ នៅខាងយើង យើងនឹងមិនបារម្ភទេ ។

ព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចនៈថាត្រូវមានអំណត់ ៣ ពេលគឺ៖

១) មានអំណត់ (ស៊្វបារ) ពេលលំបាក គឺពេលអ្នកមានបញ្ហា ។

២) មានអំណត់និងស្តាប់បង្គាប់ ។ អនុវត្តិកាតព្វកិច្ច (វ៉ាយ៊ីបាត់) ទាំងអស់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ។

៣) មានអំណត់និងមិនល្មើស ។ មិនប្រព្រឹត្តអំពើដែលច្បាប់ហាម (គឺអំពើហ្ារ៉ាំ) ។

អំណត់គំរូដែលល្អបំផុត គឺការអត់ធ្មត់របស់ព្រះសាស្តាអៃយ៉ូប عليه السلام មួយជីវិតព្រះអង្គ عليه السلام ។ អល់ឡោះហ៊្វ ﷻ បានប្រោសប្រទានសព្វគ្រប់ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام (សុខភាព កូន ទ្រព្យសម្បត្តិ ដីធ្លីនិងសត្វ) ។ ស្ហៃតន لعنه الله បានសូមឲ្យអល់ឡោះហ៊្វ ﷻ ឲ្យវា لعنه الله មានអំណាចលើរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ព្រះសាស្តាអៃយ៉ូប عليه السلام ដោយអះអាងថាដរាបណាព្រះសាស្តាអៃយ៉ូប عليه السلام មានបាន ដរាបនោះព្រះអង្គ عليه السلام នៅតែអរព្រះគុណអល់ឡោះហ៊្វ ﷻ តែបើគេដកហូតយកអ្វីទាំងអស់ពីព្រះអង្គ عليه السلام ធ្វើឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام អស់ខ្លួន ព្រះអង្គ عليه السلام នឹងល្មៀងចេញពីអល់ឡោះហ៊្វ ﷻ ។ ស្ហៃតន لعنه الله ក៏បានកម្ទេចសត្វនិងទ្រព្យទាំងអស់របស់ព្រះសាស្តាអៃយ៉ូប عليه السلام ។ អាក្រក់លើសនោះ វា لعنه الله បាន

សម្លាប់កូនទាំងអស់របស់ព្រះអង្គعليه السلامដែរ ។ បន្ទាប់មកវាلعنه اللهបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គعليه السلام រងជម្ងឺអាក្រក់ ប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គعليه السلامបានបង្ខំព្រះអង្គعليه السلامឲ្យចាកចេញពីក្នុងស្រុក ។

ទោះបីព្រះសាស្តាអៃយ៉ូបعليه السلامរងទុក្ខវេទនាទាំងនេះក៏ដោយ ព្រះអង្គعليه السلامនៅតែស្ម័គ្រស្មោះចំពោះអល់ឡោះហ៊្ហ៍عز وجلជានិច្ច នៅតែបួងសួងអល់ឡោះហ៊្ហ៍عز وجل នៅតែអរព្រះគុណអល់ឡោះហ៊្ហ៍عز وجلចំពោះអ្វីៗទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គعليه السلامមិនត្រឹមតែមានអំណត់ (ស្ប៏បារ) មួយមុខទេ តែព្រះអង្គعليه السلامដឹងព្រះគុណទៀតផង ។

ព្រះសាស្តាصلى الله عليه وآله وسلمមានព្រះវចនៈថាជំនឿបែងចែកជា ២ គឺៈ ពាក់កណ្តាលជាអំណត់ (ស្ប៏បារ) ពាក់កណ្តាលទៀតជាកតញ្ញូតា (ការដឹងគុណ) ។

ហាឌីស្ហខាងលើនេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា ដើម្បីមានជំនឿពិតប្រាកដចំពោះសាសនាអ៊ីស្លាម យើងមិនត្រឹមតែមានអំណត់តែម្យ៉ាងទេ តែយើងត្រូវមានកតញ្ញូតាផង (គឺត្រូវដឹងព្រះគុណអល់ឡោះហ៊្ហ៍عز وجلផង) ។ ដូច្នេះ អំណឹះតទៅ ពេលអ្នកមានវិបត្តិ អ្នកមិនត្រឹមតែត្រូវមានការអត់ធ្មត់តែម្យ៉ាងទេ តែអ្នកត្រូវអរព្រះគុណអល់ឡោះហ៊្ហ៍عز وجلផង ព្រោះអល់ឡោះហ៊្ហ៍عز وجلដឹងជាងគេ ។

ថ្ងៃមួយ មនុស្សមួយក្រុមបានមករកអ៊ីម៉ាំទី ៤ របស់យើង គឺអ៊ីម៉ាំ អាលី ស្សៃនុល-អាប៊ីឌីនصلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامថាពួកគេជាស្ហ៊ីអាស្ហ់របស់ព្រះអង្គعليه السلام ។ អ៊ីម៉ាំصلوات الله عليه والسلامបានសួរពួកគាត់ថា តើពួកគាត់ធ្វើអ្វីពេលអ្វីមួយដែលល្អប្រពៃកើតមានដល់ពួកគាត់ ។ ពួកគាត់បានតបថាពួកគាត់ថា "អាល់-ហាំឌុ លិលឡាស្ហ់" ។ អ៊ីម៉ាំصلوات الله عليه والسلامបានសួរពួកគាត់ថា តើពួកគាត់ធ្វើអ្វីពេលអ្វីមួយដែលល្អប្រពៃត្រូវដកហូតពីពួកគាត់ ។ ពួកគាត់បានតបថាពួកគាត់នឹងក្រោធមួយភ្លែត ហើយពួកគាត់នឹងលៃលកតាមនោះ ។ អ៊ីម៉ាំصلوات الله عليه والسلامបានសួរពួកគាត់ថាតើពួកគាត់ធ្វើអ្វីបើពួកគាត់មិនបានទទួលអ្វីសោះ ។ ពួកគាត់បានតបថាពួកគាត់នឹងមិនធ្វើអ្វីឡើយ ។ អ៊ីម៉ាំصلوات الله عليه والسلامបានឆ្លើយពួកគាត់ថាស្ហ៊ីអាស្ហ់ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមិនគប្បីធ្វើទង្វើទាំងនេះទេ ។ ទង្វើទាំងនេះដូចទង្វើរបស់សត្វឆ្កែនៅម៉ាឌីណាស្ហ់ ។ បើគេឲ្យអ្វីទៅឆ្កែ វានឹងបក់កន្ទុយសម្តែងនូវការដឹងគុណ ។ បើគេយកអ្វីពីឆ្កែ វានឹងព្រុសមួយស្របក់ (តវ៉ា) រួចហើយក៏ដើរចេញ ។ បើវាមិនបានអ្វីទេ វាមិនធ្វើអ្វីទេ ។ អ៊ីម៉ាំصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈបន្តថាស្ហ៊ីអាស្ហ់គឺ

បណ្តាអ្នកដែលថា "អាល់-ហ្ញាំឌូ លិលឡាស្ញ" ពេលទទួលបានអ្វីមួយ ថា "អាល់-ហ្ញាំឌូ លិលឡាស្ញ" ពេលគេដកហូតអ្វីមួយពីពួកគេ ថា "អាល់-ហ្ញាំឌូ លិលឡាស្ញ" ពេលពួកគេមិនទទួលបានអ្វីទេ ។

លំហាត់ ១២

អល់ឡោះហ្ទ៏ﷻប្រោសប្រទានឲ្យព្រះសាស្ដាអៃយ៉ូបعليه السلامច្រើនណាស់ ។ ព្រះអង្គعليه السلامជាអ្នកមាន សម្បូរសត្វ សម្បូរដីធ្លី ។ ព្រះអង្គعليه السلامមានកូនច្រើន មនុស្សគោរពព្រះអង្គعليه السلام ។

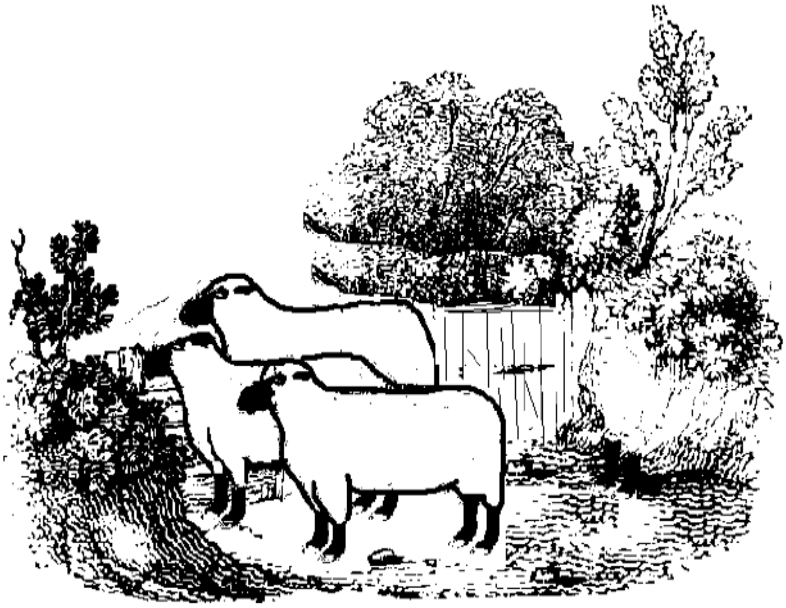
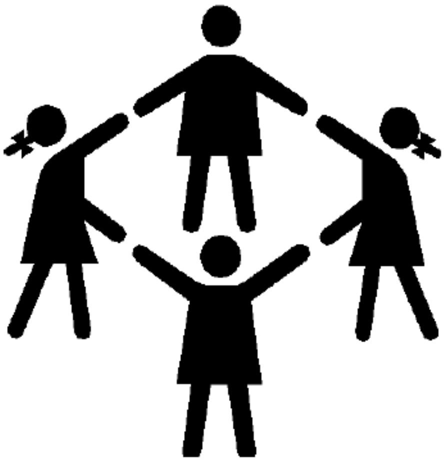

តើអ្វីកើតឡើងចំពោះព្រះអំណោយទាំងនេះ ? ហេតុអ្វី ?

____

____

តើព្រះសាស្ដាអៃយ៉ូបعليه السلامធ្វើអ្វីពេលព្រះអង្គعليه السلامរងគ្រោះទាំងនេះ ?

____

____

មេរៀនទី ១៣

ចូរអនុវត្តអ្វីដែលអ្នកថា

អល់ឡោះហ៍ﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-បាក៏រ៉ោះត៍ អាយ៉ាស់ ៤៤ ថា៖

۞أَتَأۡمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلۡبِرِّ وَتَنسَوۡنَ أَنفُسَكُمۡ ﴿٤٤﴾

៤៤. ពួកអ្នកបញ្ជាឲ្យបណ្តាមនុស្សធ្វើល្អ[និងជឿស៊ប់ចិត្ត] ឯខ្លួនពួកអ្នកផ្ទាល់មិនយកចិត្តទុកដាក់[ធ្វើល្អនិងជឿស៊ប់ចិត្ត]ទេ... (២:៤៤) ។

អាយ៉ាស់ខាងលើនេះព្រមានយើងអំពីការប្រាប់អ្នកដទៃឲ្យធ្វើល្អ ឯខ្លួនឯងវិញមិនធ្វើទេ ។ មនុស្សនឹងមិនស្តាប់អ្នកទេបើអ្នកប្រាប់ឲ្យគេធ្វើអ្វីមួយតែខ្លួនអ្នកផ្ទាល់មិនធ្វើដែរទេនោះ ។ ការពិតអ្នកមិនមានសិទ្ធិប្រាប់គេឲ្យធ្វើឬមិនឲ្យធ្វើអ្វីមួយទេ លើកលែងតែខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ធ្វើអ្វីដែលអ្នកថា ។

ចូរស្មានមើលចុះថា ព្រះសាស្តាយើងعليهم السلامឬអ៊ីម៉ាំយើងعليهم السلامបានបង្ហាត់បង្រៀនយើងឲ្យចេះដឹងសាសនាអ៊ីស្លាមនិងអ្វីដែលអល់ឡោះហ៍ﷻចង់ឲ្យយើងធ្វើ ឬអ្វីដែលព្រះអង្គﷻមិនចង់ឲ្យយើងធ្វើ តែខ្លួនព្រះអង្គផ្ទាល់عليهم السلامមិនអនុវត្តអ្វីដែលព្រះអង្គعليهم السلامថាទេ តើមានអ្នកណាមួយស្តាប់ឬតាមព្រះអង្គعليهم السلامទេ ? ទេ ! ច្បាស់ជាពុំមានគេតាមឬពុំមានគេស្តាប់ព្រះអង្គعليهم السلامទេ ។

មធ្យោបាយប្រសើរបំផុតសម្រាប់ឲ្យគេធ្វើល្អនិងធ្វើអាក្រក់នោះ ជាចម្បងគឺអាស្រ័យលើទង្វើអ្នក បន្ទាប់មកគឺអាស្រ័យលើសម្តីអ្នក ។

ហេតុដូច្នេះឯង បានជាព្រះសាស្តាﷺយើងបានរស់នៅក្នុងចំណោមមនុស្សអស់រយៈពេល ៤០ ឆ្នាំ ដើម្បីឲ្យមនុស្សឃើញថាត្រូវធ្វើបែបណា មិនត្រូវធ្វើបែបណា មុនព្រះអង្គﷺបើកឲ្យដឹងថាព្រះអង្គﷺជាព្រះសាស្តារបស់អល់ឡោះហ៍ﷻ ។

ថ្ងៃមួយ បុរសអាលិមម្នាក់បានថ្លែងនៅក្នុងអង្គប្រជុំថា "ប៊ិសមិលឡាស់" មានឥទ្ធិពលខ្លាំងណាស់ បើអ្នកណាជឿ "ប៊ិសមិលឡាស់" នេះដោយស្មោះ អ្នកនោះនឹងអាចដើរលើទឹកបាន ។

យប់ថ្ងៃនោះ បុរសម្នាក់ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ (ដែលនៅត្រើយម្ខាងស្ទឹង) ។ គាត់សម្រេចចិត្តសាកល្បងអនុវត្តិសម្ដីរបស់បុរសអាលិម ។ ដូច្នេះ ដោយជឿជាក់ចំពោះអំណាចរបស់អល់ឡោះហ្ម៉ ﷻ គាត់ថា "ប៊ិសមិលឡាស្ស៉" ហើយក៏ឈានជើងទៅរកទឹក ។ គាត់ក៏អាចដើរលើទឹកបានដោយសារគាត់ជឿអល់ឡោះហ្ម៉ ﷻ ។

ថ្ងៃបន្ទាប់ បុរសនេះបានទៅរកបុរសអាលិម អញ្ជើញលោកមកទទួលទានបាយឯផ្ទះគាត់ដើម្បីអរគុណលោក ដែលបានបង្ហាត់បង្រៀនគាត់ឲ្យចេះដឹងឥទ្ធិពលរបស់ "ប៊ិសមិលឡាស្ស៉" ។ បុរសអាលិមទទួលការសូមអញ្ជើញ ។

ទាំងពីរនាក់ក៏បានចេញដំណើរទៅឯផ្ទះបុរស ។ នៅមាត់ស្ទឹង បុរសនោះបានថា "ប៊ិសមិលឡាស្ស៉" ហើយក៏ដើរលើទឹកដោយគិតថាបុរសអាលិមធ្វើដូចគាត់ដែរព្រោះលោកជាអ្នកបង្ហាត់គាត់ឲ្យចេះដើរលើទឹក ។ តែបុរសអាលិមឈរឯមាត់ទឹកមិនហ៊ានដើរលើទឹកទេ ។ លោកមិនជឿពិតប្រាកដឥទ្ធិពលដែលគាត់បង្ហាត់គេយ៉ាងញឹកញយនោះទេ ។ លោកមិនអនុវត្តអ្វីដែលលោកប្រាប់គេឲ្យធ្វើនោះទេ ។

ដូច្នេះ មុននឹងប្រាប់មិត្តអ្នកឬប្អូនប្រុសស្រីរបស់អ្នកនូវអ្វីដែលត្រូវធ្វើឬមិនត្រូវធ្វើនោះ ចូរអ្នកសួរខ្លួនឯងថាតើអ្នកបានអនុវត្តិខ្លួនឯងហើយឬនៅ ?

លំហាត់ ១៣

តើបុរសអ៊ុលិមបង្រៀនអ្វីឲ្យបុរសម្នាក់នោះ អំពីឥទ្ធិពលរបស់ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ *(ខ្ញុំចាប់ផ្តើម)ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះប៉ុ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី)* ?

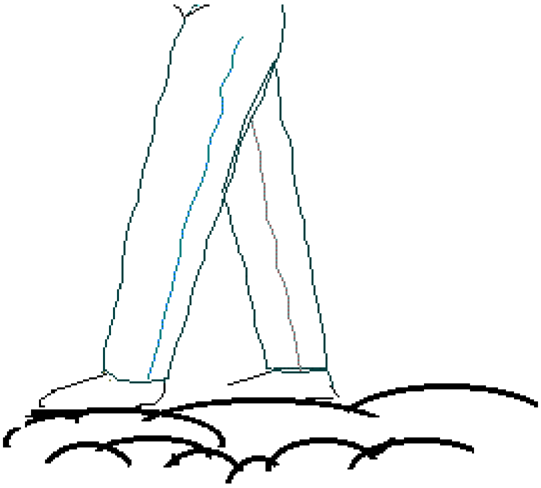

តើអ្វីកើតឡើងពេលបុរសបានឈានជើងទៅរកទឹក បន្ទាប់ពីបានថា "ប៊ិសមិលឡាស៊ុ" ?

____

____

ហេតុអ្វីបុរសអ៊ុលិមមិនអាចដើរឆ្លងទឹកបានតាមបុរស ?

____

____

ចូរនិយាយតំណាលកាលអ្នកប្រាប់គេឲ្យធ្វើតែខ្លួនអ្នកមិនធ្វើទេ (អ្នកមិនអនុវត្តអ្វីដែលអ្នកថាទេ) ។

____

____

មេរៀនទី ១៤

គោរពពាក្យសន្យា

អល់ឡោះហ្ជ៏ جل មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ បានី អ៊ីសរ៉អ៊ីល អាយ៉ាត់ ៣៤ ថា៖

وَأَوْفُوا۟ بِٱلْعَهْدِ ۖ إِنَّ ٱلْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔولًا ﴿٣٤﴾

៣៤. ... ចូរពួកអ្នកគោរពពាក្យសន្យា ព្រោះគេនឹងសាកសួរអំពីពាក្យសន្យានេះ ។ (១៧:៣៤)

អាយ៉ាត់នេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា បើយើងសន្យាអ្វីមួយចំពោះអ្នកណាមួយ យើងត្រូវតែធ្វើតាមពាក្យសន្យានោះ ព្រោះយើងនឹងត្រូវសាកសួរអំពីពាក្យសន្យានេះក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

អ៊ីម៉ាំទី ១ របស់យើង គឺអ៊ីម៉ាំអាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាយើងមិនត្រូវសន្យាទេតាំងពីដើម បើយើងមិនអាចគោរពពាក្យសន្យានោះបានទេ យើងមិនត្រូវសន្យាធ្វើអ្វីដែលយើងមិនអាចគ្រប់គ្រងបាននោះទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បន្ថែមថាយើងមិនត្រូវសន្យាទេពេលយើងមិនជឿជាក់ថាងាយធ្វើតាមសន្យានោះបាន ហើយមិនជាក់ថាអាចគោរពពាក្យសន្យានោះបានទេ ។

ហាឌីស្ហនេះបញ្ជាក់ថាយើងត្រូវគិតសិនមុននឹងសន្យាអ្វីមួយ ថាយើងអាចគោរពពាក្យសន្យានោះបានឬទេ ? បើគោរពពាក្យសន្យាមិនបានទេ ចូរកុំសន្យា ពុំមានបាបទេបើយើងមិនសន្យាឲ្យគេទេនោះ តែនឹងមានបាបបើយើងក្បត់ពាក្យសន្យាក្រោយពីបានសន្យាហើយ ។

ថ្ងៃមួយ មុស្លីមម្នាក់ជាប់ពន្ធនាគារ ជាប់ចោទថាបានវាយមុស្លីមម្នាក់ទៀត និងជាប់ចោទថាបានបះបោរប្រឆាំងរាជរដ្ឋាភិបាល ។ គាត់សូមឲ្យនគរបាលអនុញ្ញាតឲ្យគាត់ទៅជួបគ្រួសារគាត់ដោយសន្យាថាគាត់នឹងត្រឡប់មកវិញ ព្រោះគ្រួសារគាត់មិនដឹងដំណឹងគាត់ទេ ។ បុរសនេះបានថាគាត់មិនបានវាយគេទេ មិន

បានបះបោរប្រឆាំងរាជរដ្ឋាភិបាលទេ ថាគាត់មិនបានធ្វើខុសច្បាប់ទេ ថាគេចោទគាត់ដោយគ្មានហេតុផល តែព្រោះតែគាត់ជឿថាអល់ឡោះហ្ជ ﷻ មានធម៌សន្តោស គាត់នឹងមិនរត់ទេ គាត់បានសន្យាថានឹងត្រឡប់មកវិញព្រឹកថ្ងៃស្អែក ។ សម្ដីបុរសនេះធ្វើឲ្យភ្នាក់ងារនគរបាលរំភើបចិត្តណាស់ ភ្នាក់ងារនគរបាលនេះក៏បានយល់ព្រម ។

លុះបុរសជាប់ចោទចេញទៅផុតទើបភ្នាក់ងារនគរបាលភ្ញាក់ខ្លួនវិញ ស្ដាយក្រោយ ។ តើគាត់នឹងប្រាប់ស្ដេចថាអ្វី ? ភ្នាក់ងារនគរបាលខ្វល់ខ្វាយដេកមិនលក់ ដើរទៅដើរមកដូចស្ការជាប់ទ្រុង សួរខ្លួនឯងថាតើនឹងនិយាយអ្វីប្រាប់ស្ដេចថាគាត់បានដោះលែងបុរសជាប់ចោទ ។

ព្រឹកឡើង បុរសជាប់ចោទបានគោរពពាក្យសន្យា គាត់ត្រឡប់មកវិញ ។ ភ្នាក់ងារនគរបាលឆ្ងល់ពេកក៏សួរគាត់ថាហេតុអ្វីត្រឡប់មកវិញ មិនយកឱកាសនេះរត់គេចខ្លួន ។ បុរសជាប់ចោទបានតបថាគាត់បានសន្យាហើយថានឹងត្រឡប់មកវិញ ថាគាត់មិនអាចក្បត់ពាក្យសន្យានេះបានទេ ព្រោះគាត់នឹងចាំបាច់ត្រូវឆ្លើយអល់ឡោះហ្ជ ﷻ អំពីរឿងនេះ ។

ពេលគេប្រាប់ស្ដេចឲ្យដឹងព្រឹត្តិការណ៍ ដែលបានកើតឡើងកាលពីយប់មិញ ស្ដេចក៏បានយល់ថា មនុស្សដែលមានជំនឿស៊ប់ចិត្តលើអល់ឡោះហ្ជ ﷻ ថ្នាក់នេះមិនអាចប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋដែលគេចោទគាត់នោះបានទេ ។ ស្ដេចក៏បានដោះលែងបុរសនេះឲ្យមានសេរីភាពវិញ ។

ចូរអ្នកចងចាំជានិច្ចថាគោរពពាក្យសន្យាជាវ៉ាយិប ទោះបីពាក្យសន្យានោះតូចក៏ដោយ ធំក៏ដោយ ទោះបីសន្យាជាមួយមុស្លីមក៏ដោយ ទោះបីសន្យាជាមួយមនុស្សមិនមែនមុស្លីមក៏ដោយ ។

ដូច្នេះ ចូរគិតសិនមុនសន្យា ។

លំហាត់ ១៤

ហេតុអ្វីភ្នាក់ងារនគរបាលដោះលែងបុរសជាប់ចោទ ?

____

____

តើបុរសជាប់ចោតគោរពពាក្យសន្យាទេ ? ហេតុអ្វី ?

____

____

ហេតុអ្វីស្ដេចដោះលែងបុរសជាប់ចោទឲ្យមានសេរីភាពវិញ ?

____

____

អ្វីដែលវ៉ាឃ្លិប សន្យាឲ្យគេ ឬ គោរពពាក្យសន្យា ?

____

____

តើអ្នកត្រូវគិតអ្វីខ្លះមុននឹងសន្យា ?

____

____

មេរៀនទី ១៥

ប្រកាន់ខ្លួន

អល់ឡោះហ្ទ៍﷿មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះតុ៍ អាល់-បាក៏រ៉ោះតុ៍ អាយ៉ាស់ ៣៤ ថា៖

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾

៣៤. កាលយើងបានត្រាស់ទៅអស់ទេវតាថា៖ "ពួកអ្នកចូរក្រាបប្រណិប័តន៍អាដាំ ។" ពួកគេបានក្រាបប្រណិប័តន៍ លើកលែងតែអ៊ីបលីសដែលជំទាស់ដោយក្រអឺតងងើល ហើយគេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកបដិសេធសទ្ធា ។(២:៣៤)

អ៊ីប្លីសជាយ៉ិនដែលអល់ឡោះហ្ទ៍﷿បានលើកឡើងទៅលើមេឃ ព្រោះវាជាយ៉ិនល្អបំផុត ។ តែពេលអល់ឡោះហ្ទ៍﷿បង្កើតអាដាំعليه السلام ព្រះអង្គ﷿បានឲ្យអ៊ីប្លីសក្រាបប្រណិប័តន៍ (សាច់ដ្ញាស់) អាដាំعليه السلام អ៊ីប្លីសបានបដិសេធដោយប្រកែកតវ៉ាថាវាប្រសើរជាងអាដាំعليه السلامព្រោះវាត្រូវបង្កើតមកពីភ្លើង ចំណែកឯអាដាំعليه السلامវិញត្រូវបង្កើតមកពីដី ។ អ៊ីប្លីសបានល្មើសព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ទ៍﷿ដោយសារតែវាប្រកាន់ខ្លួន (ក្រអឺតក្រអោង) ហេតុដូចច្នេះឯងបានជាវាត្រូវបណ្តេញចេញពីឋានសួគ៌ ហើយនឹងត្រូវចូលឋាននរក ត្រូវដុតកម្លោចនៅក្នុងឋាននរកនោះរហូត ។

អ្វីទៅការប្រកាន់ខ្លួន ? ការប្រកាន់ខ្លួនធ្វើឲ្យបុគ្គលជឿថាខ្លួនឯងប្រសើរជាងអ្នកដទៃ ។ អ្នកដែលជឿថាខ្លួនឯងប្រសើរជាងគេគិតថាអ្នកដទៃអន់ជាងខ្លួន ។ អ្នកនោះភ្លេចកំហុសខ្លួនឯង មិននឹកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្ទ៍﷿ទេ ។

ដើម្បីកម្ចាត់ការប្រកាន់ខ្លួន អ្នកត្រូវគិតដល់អល់ឡោះហ្ទ៍﷿ ត្រូវដឹងថាមានតែព្រះអង្គ﷿មួយគត់ជាអ្នកបង្កើត ជាអ្នកខ្លាំងពូកែកំពូល ដែលស័ក្តិសមឲ្យគេស្ញើចសរសើរនិងគោរពបូជា ។

ព្រះសាស្តាﷺយើងមានព្រះវចនៈថា អល់ឡោះហ្ទ៍﷿មានព្រះបន្ទូលថា៖

"ភាពថ្កើងថ្កានជាសិទ្ធិរបស់អញﷻមួយគត់ អ្នកណាប៉ងចូលរួមចំណែកសិទ្ធិនេះជាមួយអញﷻ (ដោយមានមោទនភាពជ្រុលពេក) អញﷻនឹងដាក់អ្នកនោះទៅក្នុងឋាននរក ។"

ប្រសិនបើអ្នកមានអារម្មណ៍ថាអ្នកលើកខ្លួនឯងជ្រុលពេក ចូរអ្នកគិតដល់ពេលដែលអ្នកកើតមក កាលអ្នកទើបនឹងចេញពីក្នុងពោះម្ដាយ (ជាទារកគ្មានសមត្ថភាពធ្វើអ្វីបានដោយខ្លួនឯងឡើយ) បន្ទាប់មកចូរគិតដល់អវសានរបស់អ្នក (នៅក្នុងផ្នូរ) ។

បើប្រៀបធៀបនឹងអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻ យើងអសារៈ (មិនសំខាន់សោះ) ។ យើងពុំមានហេតុផលប្រកាន់ខ្លួនខ្ពស់ត្រដែតសោះឡើយ ។ មានតែអល់ឡោះហ្ទ៍ﷻទេដែលមានសិទ្ធិលើកតម្កើងខ្លួនឯង ។

លំហាត់ ១៥

ចូរបង្គ្រប់ពាក្យក្នុងឃ្លាខាងក្រោមនេះ ។

ការលើកតម្កើងខ្លួនឯងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ _ _ _ _ មួយគត់ ។

ចូរអ្នកអធិប្បាយបំភ្លឺថាហេតុអ្វីអ្នកយល់ឃើញថាឃ្លាខាងលើនេះត្រឹមត្រូវ ។

____

____

មេរៀនទី ១៦

សូមខមាទោស (اَلتَّوْبَة)

អល់ឡោះហ្ទ៏ﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាស្ស-ស៊្ហូម៉ារ អាយ៉ាស់ ៥៣ ថា៖

لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

៥៣. ចូរកុំអស់សង្ឃឹមនឹងបានទទួលព្រះមេត្តាធម៌របស់អល់ឡោះហ្ទ៏ឡើយ ។ ការពិតអល់ឡោះហ្ទ៏ទ្រង់លើកលែងកំហុសទាំងអស់ ។ ការពិតព្រះអង្គគឺព្រះដែលអភ័យទោស ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ (៣៩:៥៣)

អាយ៉ាស់នេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថាកុំឲ្យអស់សង្ឃឹម កុំឲ្យអស់សេចក្តីប្រាថ្នាជាដាច់ខាត ពីព្រោះអល់ឡោះហ្ទ៏ﷻនឹងលើកលែងទោសឲ្យយើងព្រោះព្រះអង្គﷻមានព្រះមេត្តាធម៌ មានព្រះករុណាប្រណីបំផុត ។

មិនបានសេចក្តីថាយើងត្រូវធ្វើអំពើបាបហើយសូមខមាទោស រួចហើយធ្វើអំពើបាបទៀតឥតឈប់ ហើយក៏សូមខមាទោសទៀតរាល់ដងដោយសង្ឃឹមថាគេនឹងលើកលែងទោសឲ្យនោះទេ ។ អល់ឡោះហ្ទ៏ﷻនឹងលើកលែងទោសឲ្យយើងបើយើងស្តាយក្រោយដោយស្មោះ ។

អ៊ីម៉ាំទី ៥ របស់យើង គឺអ៊ីម៉ាំ មូហាំម៉ាដ់ អាល់-បាកៀរ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាអ្នកណាឈប់ធ្វើអំពើបាបទាំងអស់ក្រោយពីបានសូមខមាទោស អ្នកនោះប្រៀបបាននឹងបុគ្គលដែលមិនធ្លាប់បានធ្វើអំពើបាបសោះ ។ តែអ្នកណាដែលនៅតែធ្វើអំពើបាបព្រមនឹងសូមខមាទោស អ្នកនោះជាអ្នកកំប្លែង ក្រមាច់ក្រមើម ។

គេប្រាប់យើងជាញឹកញយឲ្យ "តៅបាស់" ដែលបានធ្វើអំពើបាប ។

តៅបាស់មានន័យថាត្រឡប់វិញ ។ ត្រឡប់ពីអំពើបាបដែលបានសាងហើយដើម្បីមកតាមមាគ៌ាត្រូវក្នុងអនាគត ។ តៅបាស់មិនត្រឹមតែមានន័យថាសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ទ៏ﷻទេ តែមានន័យដែរថាត្រឡប់មករកអល់ឡោះហ្ទ៏ﷻវិញ ។

ពេលតៅបាស់ (ពេលសូមខមាទោសអល់ឡោះហ្ទ៏ﷻ) អ្នកត្រូវ៖

១) ស្តាយក្រោយដោយស្មោះដែលអ្នកបានធ្វើអំពើបាប ។

២) សូមខមាទោសដោយស្មោះ ដោយមានអារម្មណ៍ខ្មាសអៀនដែលបានធ្វើអំពើបាប ។

៣) សន្យាថាឈប់ធ្វើអំពើបាបទៀត និងធ្វើតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ជ៏ ។

៤) សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ជ៏អាណិតមេត្តា ព្រោះព្រះអង្គ មានព្រះមេត្តាធម៌លើសលុប ។

គេថាយើងត្រូវបួងសួងអល់ឡោះហ្ជ៏ជានិច្ច សូមឲ្យព្រះអង្គជម្រះក្តីយើងក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ដោយផ្អែកលើព្រះធម៌មេត្តារបស់ព្រះអង្គ កុំឲ្យព្រះអង្គជម្រះក្តីយើងដោយផ្អែកលើយុត្តិធម៌របស់ព្រះអង្គ (តុលាការអល់ឡោះហ្ជ៏) ។

មានបុរសម្នាក់ជឿសប់ណាស់ គាត់ជឿជាក់ក្នុងចិត្តថាគាត់ជាមនុស្សត្រង់ ។ គាត់បួងសួងអល់ឡោះហ្ជ៏ សូមឲ្យព្រះអង្គជម្រះក្តីគាត់តាមយុត្តិធម៌របស់ព្រះអង្គ កុំជក្រះក្តីគាត់តាមព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះអង្គ ។ យប់មួយ បុរសនេះដេកយល់សប្តិឃើញថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ នៅពីមុខគាត់មានជញ្ជីងថ្លឹងទង្វើល្អក្នុងដៃម្ខាងទង្វើអាក្រក់ក្នុងដៃម្ខាងទៀត ។ អ្វីដែលធ្វើឲ្យគាត់ភ្ញាក់ផ្អើលនោះគឺដៃជញ្ជីងដែលដាក់ផ្លែប៉ោមធ្ងន់ជាងដៃជញ្ជីងដែលដាក់ទង្វើល្អ ។ ពេលបុរសនេះសួរចង់ដឹងថាផ្លែប៉ោមនេះមានន័យអ្វី គេបានប្រាប់គាត់ថាថ្ងៃមួយគាត់បានទៅផ្សារ បានភ្លក្សផ្លែប៉ោម ចង់ដឹងថាវាទុំឬនៅក្នុងបំណងទិញវាបើវាត្រូវចិត្តគាត់ តែគាត់មិនបានសូមអនុញ្ញាតពីម្ចាស់ហាងទេ ។ ព្រោះតែបុរសនេះសូមឲ្យអល់ឡោះហ្ជ៏ជម្រះក្តីគាត់តាមយុត្តិធម៌របស់ព្រះអង្គ ផ្លែប៉ោមតែមួយនេះធ្ងន់ជាងទង្វើល្អទាំងអស់របស់គាត់ ។

ចូរចងចាំថា អល់ឡោះហ្ជ៏មានព្រះធម៌មេត្តា មានព្រះករុណាប្រណីលើសលុប ចូរសូមឲ្យព្រះអង្គលើកលែងទោសឲ្យអ្នកជានិច្ច តែចូរអ្នកស្មោះក្នុងចិត្ត ។

លំហាត់ ១៦

តៅបាស្ញ គឺ... (ចូរសរសេរចម្លើយនៅពីមុខផ្លែព្រួញនីមួយៗ) ។

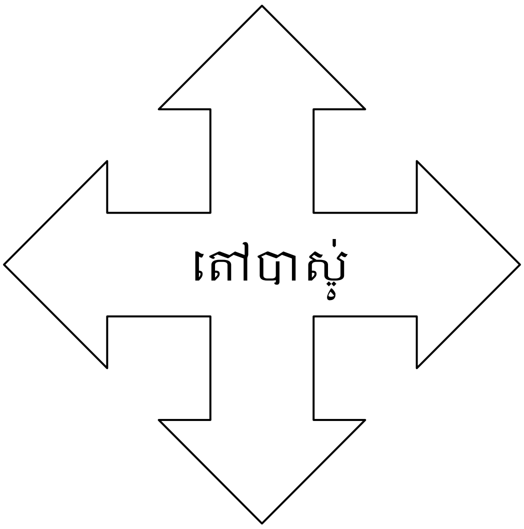

ចូរគូសមុខព្រួញដើម្បីបង្ហាញខាងដែលធ្ងន់ជាងគេ ។

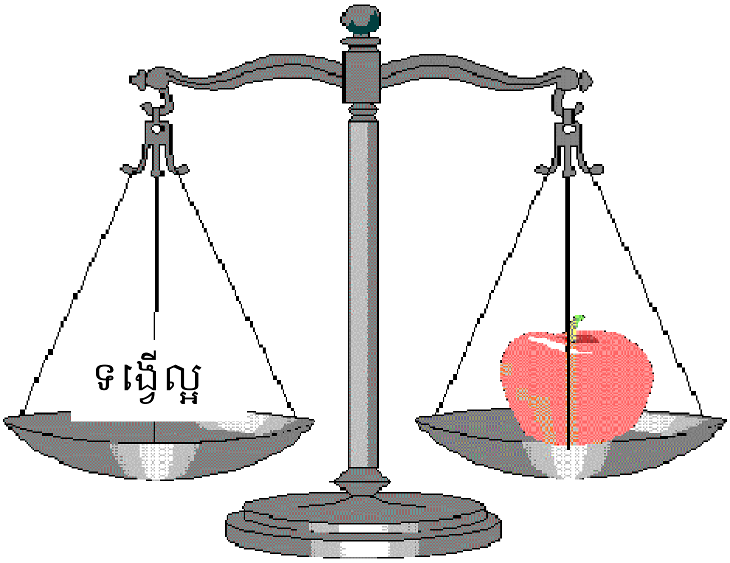

តើបុរសជឿសប់យល់សប្តិឃើញអ្វី ? ហេតុអ្វី ?

____

____

មេរៀនទី ១៧

លើកលែងទោសឲ្យអ្នកដទៃ

អល់ឡោះហ្ជ័ល្លមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាត់-តាក៏ប៊ូន អាយ៉ាស់ ១៤ ថា៖

وَإِن تَعۡفُواْ وَتَصۡفَحُواْ وَتَغۡفِرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٤

១៤. បើពួកអ្នកអត់ឱន បំភ្លេចនិងលើកលែងទោសពៃរ៍[ពួកគេ] ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្វ៍ទ្រង់លើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។ (៦៤:១៤)

អាយ៉ាស់នេះចែងប្រាប់យើងថាពេលយើងលើកលែងទោស មិនត្រឹមតែលើកលែងទោសឲ្យគេម្យ៉ាងទេ តែបំភ្លេចកំហុសនិងបិទបាំងកំហុសឲ្យអ្នកដទៃផងដែរ អល់ឡោះហ្ជ័ល្លនឹងធ្វើដូចនេះដែរមកលើខ្លួនយើង ។ ហេតុអ្វីយើងត្រូវបិទបាំងកំហុសឲ្យអ្នកដទៃដែរ ? ពីព្រោះភាសាអារ៉ាប់ប្រើពាក្យ *ក៏ហ្វារ (غَفَرَ)* សម្រាប់ហៅ "លើកលែងទោស" នៅក្នុងអាយ៉ាស់នេះ ។ *ក៏ហ្វារ* មានអត្ថន័យដើមថា *លាក់, បិទបាំង, ការពារ ។* ចូរចងចាំថាអល់ឡោះហ្ជ័ល្លទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

លើកលែងទោសឲ្យគេ គឺឲ្យគេរួចខ្លួនដោយអភ័យឲ្យគេដែលបានធ្វើខុសមកលើខ្លួនអ្នក ។

អល់ឡោះហ្ជ័ល្លមិនត្រឹមតែឲ្យយើងលើកលែងទោសតែម្យ៉ាងទេ តែឲ្យយើងបំភ្លេចចោល គឺបើកផ្លូវឲ្យគេ និងឲ្យយើងបិទបាំង គឺមិននិយាយប្រាប់អ្នកដទៃថាបុគ្គលមានកំហុសនេះបានធ្វើអ្វីខ្លះ នោះផងដែរ ។

អ៊ីម៉ាំទី ១ របស់យើង គឺអ៊ីម៉ាំអាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាការលើកលែងទោសពិតគឺការលើកលែងទោសនៅក្នុងពេលដែលយើងអាចសងសឹកគេវិញបាន គឺនៅក្នុងពេលដែលយើងមានសិទ្ធិប្រព្រឹត្តតបអ្នកដទៃវិញបាន ដែលបានប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួនយើង ។

ហាឌីស្សនេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា ពេលដែលយើងលើកលែងទោសឲ្យគេ

ដោយស្មោះអស់ពីចិត្តនោះ គឺពេលដែលយើងមានសិទ្ធិសងសឹកគេវិញតែយើងមិនសងសឹកគេទេ យើងសុខចិត្តលើកលែងទោសឲ្យគេវិញ ។

លើកលែងទោសឲ្យគេគឺបំភ្លេចចោលរឿងដែលបានកើតឡើង មិនរំលឹកឡើងវិញអ្នកដែលធ្វើខុសទេ មិននិយាយប្រាប់អ្នកដទៃនូវកំហុសអ្នកនោះទេ ។

អ៊ីម៉ាំអាលីصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ចូរធ្វើទោសសត្រូវអស់លោកដោយមានសប្បុរសធម៌ ។ ចូរធ្វើល្អចំពោះពួកគេជួសអំពើអាក្រក់ដែលពួកគេបានធ្វើមកលើអស់លោក ។"

លំហាត់ ១៧

ពេលណាគឺពេលដែលយើងលើកលែងទោសឲ្យគេដោយស្មោះអស់ពីចិត្ត ?

____

____

ហេតុអ្វីអ្នកត្រូវលើកលែងទោសឲ្យគេ ?

____

____

តើមានន័យពិតប្រាកដថាអ្វីដែលយើងលើកលែងទោសឲ្យគេនោះ ?

____

____

ចូរបំពេញហ្គាឌ្វីស្ហខាងក្រោមនេះ គឺ៖

អ៊ីម៉ាំអាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរធ្វើទោសសត្រូវអស់លោកដោយ______ ________ ។ ចូរធ្វើ_____ចំពោះពួកគេជួសអំពើអាក្រក់ដែលពួកគេបានធ្វើមកលើអស់លោក ។"

មេរៀនទី ១៨

ភាតរភាព-ឯកភាព

អល់ឡោះហ្ស៍ عزوجل មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-ហ៊្វូយូរ៉ាត អាយ៉ាស់ ១០ ថា៖

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

១. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជាបងប្អូនគ្នា ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកផ្សះផ្សាបងប្អូនពួកអ្នកនិងចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្វ៍ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាប្រណី ។(៤៩:១០)

អាយ៉ាស់នេះថែងប្រាប់យើងថាមុស្លីមទាំងអស់ជាបងប្អូនគ្នា ថាឲ្យមុស្លីមទាំងអស់គ្នាមើលថែរក្សាគ្នា ។

ព្រះសាស្ដា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "មុស្លីមគឺបុគ្គលដែលដៃនិងអណ្ដាតមិនធ្វើឲ្យមុស្លីមម្នាក់ទៀតឈឺចាប់ទេ ។"

ហាឌីស្ហ៍នេះបញ្ជាក់ប្រាប់យើងថា មុស្លីមណាដែលធ្វើឲ្យមុស្លីមម្នាក់ទៀតរងទុក្ខដោយកាយក្ដី (ដោយដៃ) ដោយអារម្មណ៍ក្ដី (ដោយអណ្ដាត, ដោយសម្ដី...) អ្នកនោះមិនមែនមុស្លីមទេ ។

ព្រះសាស្ដា ﷺ ជាអ្នកនាំចូលទ្រឹស្ដីភាតរភាពក្រោយសករាជហ៊ិជ្រ៉ោះត៍ កាលអ្នកស្រុកម៉ាក់កាស់ចាំបាច់ត្រូវចាកចោលផ្ទះសម្បែងនិងទ្រព្យសម្បត្តិ ដើម្បីភៀសខ្លួនទៅកាន់ម៉ាឌីណាស់ ។ ព្រះសាស្ដា ﷺ បានបង្រួបបង្រួមអ្នកស្រុកម៉ាក់កាស់ម្នាក់ៗជាមួយបងប្អូនអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស់ម្នាក់ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេអាចពឹងពាក់គ្នាបាន ។

អ៊ីស្លាមចាត់ទុកព្រះសាស្ដា ﷺ ជាបិតារបស់មុស្លីមទាំងអស់ ដែលទាក់ទងគ្នានិងរួបរួមគ្នាតាមរយៈសាសនាអ៊ីស្លាម ។ សហគមន៍មុស្លីមទាំងមូលជាគ្រួសារធំមួយ អ្វីដែលសមាជិកគ្រួសារធំនេះធ្វើ ជះឥទ្ធិពលទៅលើសមាជិកឯទៀតរបស់គ្រួសារនេះ ។

ថ្ងៃមួយ មនុស្សមួយក្រុមនៅលើនាវាប្រកែកគ្នា ។ អ្នកខ្លះជឿជាក់ថា ភាតរភាព (ឯកភាព) មិនមានប្រយោជន៍ទេ ម្នាក់ៗអាចធ្វើអ្វីបានតាមចិត្តដោយមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយអ្នកដទៃទេ ។ បុគ្គលដែលគិតថាយើងត្រូវរស់នៅជាបងប្អូនគ្នា បានទៅកាន់ជ្រុងមួយនៃនាវានោះ ហើយគាត់ចោះទូកនោះ ។ មនុស្សឯទៀតដែលគិតថាភាពជាបងប្អូនគ្នាមិនមានប្រយោជន៍ទេនោះបន្ទោសគាត់ថាឆ្កួត ហើយប្រាប់គាត់ថាបើគាត់នៅតែធ្វើបែបនេះទៀត ទាំងអស់គ្នានឹងលង់ទឹកស្លាប់ ។ បុរសនោះបានឆ្លើយថាពួកគាត់មិនបាច់បារម្ភអំពីទង្វើគាត់ទេ ព្រោះពួកគាត់បានថា ម្នាក់ៗអាចធ្វើអ្វីបានតាមតែចិត្តចង់ដោយមិនបាច់គិតដល់អ្នកដទៃឡើយ ។ មនុស្សទាំងនោះភ្ញាក់ខ្លួនថាបុរសនោះនិយាយត្រូវ ដើម្បីរស់នៅដោយសុខសាន្តជាមួយអ្នកដទៃ គេត្រូវមើលថែរក្សាគ្នាទៅវិញទៅមក ត្រូវរួបរួមគ្នាជាភាតរភាពនីមួយ ។

ចូរចងចាំថាមុស្លីមរាល់គ្នាមានសិទ្ធិមួយលើខ្លួនអ្នក ក្នុងនាមជាបងប្អូនគ្នា យើងទាំងអស់គ្នាឯកភាពគ្នា (គឺជាប់ទាក់ទិនគ្នា) តាមរយៈសាសនាអ៊ីស្លាម ។

លំហាត់ ១៨

ចូរគូរលើទូកទង្វើរបស់បុរសដើម្បីបង្ហាញថា សហគមន៍នីមួយៗចាំបាច់ឯកភាពគ្នានិងចាំបាច់ជាបងប្អូនគ្នា ។

ចូរបំពេញហាឌីស្សព្រះសាស្តា ﷺ ដោយប្រើរូបភាពខាងក្រោមនេះ ។

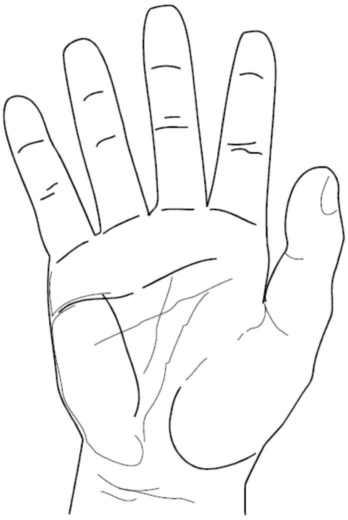

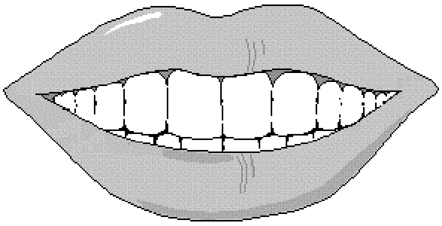

ព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "មូស្លីមគឺបុគ្គលដែល_______________ _________________________ ។"

មេរៀនទី ១៩

ត្រួតពិនិត្យខ្លួនឯង

អល់ឡោះហ្ ﷻ មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-គ្ហីយ៉ាម៉ាស់ អាយ៉ាស់ ២ ថា៖

وَلَآ أُقۡسِمُ بِٱلنَّفۡسِ ٱللَّوَّامَةِ ۝٢

២. អញសូមស្បថចំពោះព្រលឹងដែលស្ដីបន្ទោសខ្លួនឯង! (៧៥:២)

អាយ៉ាស់នេះចែងប្រាប់យើងថា មានកន្លែងមួយនៅក្នុងវិញ្ញាណយើងដែលស្ដីបន្ទោសខ្លួនឯងឥតឈប់ កន្លែងនេះសំខាន់ណាស់ដល់ថ្នាក់អល់ឡោះហ្ ﷻ ស្បថក្នុងនាមវា ។

អ្វីទៅវិញ្ញាណនោះ ដែលស្ដីបន្ទោសខ្លួនឯង ?

នោះគឺសតិសម្បជញ្ញៈ គឺប៉ែកមួយនៃខ្លួនយើងដែលបង្កើតនូវអារម្មណ៍ដឹងកំហុសក្នុងខ្លួនយើងពេលយើងធ្វើអំពើអាក្រក់នីមួយ ។ ត្រួតពិនិត្យខ្លួនឯងគឺស្ដាប់សតិសម្បជញ្ញៈនេះ ។ បើអ្នកមិនអើពើសតិសម្បជញ្ញៈអ្នកទេ ប្រាកដជានឹងមានពេលមួយដែលអ្នកនឹងលែងឮសតិសម្បជញ្ញៈនោះ អំណឺះតទៅ ពេលដែលអ្នកនឹងធ្វើប្រការអាក្រក់នីមួយអ្នកនឹងពុំមានអារម្មណ៍ថាមានកំហុសទេ ។

ថ្ងៃមួយ ព្រះសាស្ដា ﷺ យើងបានធ្វើដំណើរជាមួយបណ្ដាសាវកព្រះអង្គ ﷺ លុះបានដល់កន្លែងគ្មានមនុស្សនៅ ពុំមានរុក្ខជាតិដុះទេនៅទីនោះ ។ ព្រះសាស្ដា ﷺ បានឲ្យសាវកទៅរកឱស ។ ពួកសាវកបានតបថានឹងរកឱសពុំបានទេនៅកណ្ដាលវាលគ្មានអ្វីដុះទេនោះ ។ ព្រះសាស្ដា ﷺ បានប្រាប់ពួកគេឲ្យសាកល្បងទៅដើររក ។ ពួកសាវកក៏ទៅដើររក ហើយរកបានតែបន្តិចបន្តួច ។ មិនយូរប៉ុន្មានក៏រកបានឱសមួយគំនរធំនៅពីមុខព្រះសាស្ដា ﷺ ។ ព្រះសាស្ដា ﷺ បានប្រាប់ពួកសាវកថាពួកគាត់អាចរាវរកបាបបានគរគោកយ៉ាងងាយដូចនេះដែរ ។ ព្រះសាស្ដា ﷺ ក៏បានបង្រៀនពួកសាវកឲ្យចេះដឹងការត្រួតពិនិត្យខ្លួនឯង ។

ដូចឱសដែលគេអាចរកបានគរគោក ទោះបីគេមើលវាមិនឃើញពីដំបូងក៏ដោយនោះដែរ បាបរបស់មនុស្សមិនងាយមើលឃើញទេ តែបើគេស្វះស្វែងរក ហើយប្រមូលផ្តុំបាបដែលរកឃើញនោះ គេនឹងឃើញថាបញ្ជីកត់ត្រាបាបទាំងនោះវែងទៅៗ ។

យើងត្រូវពិនិត្យពិច័យខាងក្នុងខ្លួនយើង រុករកបញ្ជីវែងនោះពេលដែលយើងអាចសូមខមាទោសបាននៅឡើយ វាប្រសើរជាងសូមខមាទោសនៅក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពេលដែលហួសពេលមិនអាចធ្វើអ្វីបាន ។

អ្នកត្រូវកាន់ទម្លាប់ពិនិត្យពិច័យខ្លួនឯងរៀងរាល់ថ្ងៃ (ពេលយប់ឬក្រោយស្វ៏ឡាត់រួច) អ្នកត្រូវគិតដល់ពេលថ្ងៃ ដល់ទង្វើទាំងអស់ដែលអ្នកបានធ្វើក្នុងពេលថ្ងៃនោះ ។ តើអ្នកបានធ្វើប្រការល្អណាខ្លះ ? បើពុំបានធ្វើប្រការល្អទេ ចូរអ្នករិះគិតរកប្រការល្អដែលអ្នកអាចធ្វើបានក្នុងថ្ងៃបន្ទាប់ ។ តើអ្នកបានធ្វើប្រអាក្រក់ណាខ្លះ ? តើអ្នកនឹងកែខៃសងប្រការអាក្រក់នោះដូចម្តេច (តៅបាស្ង) ?

លំហាត់ ១៩

ហេតុអ្វីព្រះសាស្ដាﷺបានឈប់កនៅន្លែងគ្មានមនុស្សនៅ គ្មានអ្វីជុះ ?

តើព្រះអង្គﷺបានឲ្យបណ្ដាសាវកព្រះអង្គﷺដើរប្រមូលអ្វី ? ហេតុអ្វី ?

តើព្រះអង្គﷺចង់បង្រៀនអ្វីឲ្យបណ្ដាសាវកព្រះអង្គﷺ ?

ហេតុអ្វីការត្រួតពិនិត្យខ្លួនឯងជាប្រការសំខាន់ធំ ?

មេរៀនទី ២០

របៀបធ្វើដំណើរ

ព្រះអំណោយមួយ ក្នុងចំណោមព្រះអំណោយយ៉ាងច្រើន ដែលអល់ឡោះហ្ ﷻបានព្រះរាជទានឲ្យព្រះសាស្តាស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام នោះ គឺព្រះអង្គ عليه السلام អាចគ្រប់គ្រងខ្យល់បាន ។ ព្រះអង្គ عليه السلام អង្គុយលើព្រំហើយបញ្ជាខ្យល់ឲ្យនាំព្រះអង្គ عليه السلام ទៅកន្លែងនីមួយដែលព្រះអង្គ عليه السلام ចង់ទៅ ។

ថ្ងៃមួយ ពេលព្រះសាស្តាស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام កំពុងអង្គុយលើព្រំហោះ ដឹកនាំដោយខ្យល់ មានបុរសជឿសប់ចិត្តម្នាក់ឃើញព្រះអង្គ عليه السلام គាត់បានថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ ﷻ ដែលបានព្រះរាជទាន[អំណាច]នេះឲ្យស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام ។" អល់ឡោះហ្ ﷻទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យការសើចសរសើរនេះណាស់ ព្រះអង្គ ﷻបានចាត់បញ្ជូនទេវតាមួយអង្គទៅជួបព្រះសាស្តាស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام ឲ្យប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថាមានមនុស្សម្នាក់បានលើកតម្កើងព្រះអង្គ ﷻ ដោយវាចាបេយ្យភាព ថាព្រះអង្គ ﷻទ្រង់រីករាយចំពោះអាកប្បកិរិយានេះណាស់ ។ ព្រះសាស្តាស៊ូឡៃម៉ាន عليه السلام បានបកក្រោយវិញ ទៅរកបុរសនោះដើម្បីចង់ដឹងថាគាត់បានថាអ្វី ។ បុរសនោះក៏បានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ។

អល់ឡោះហ្ ﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអាន ស៊ូរ៉ោះត៍ អាស់-ស៊ុក្រុហ្វ អាយ៉ាស់ ១៣ ថា៖

سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

១៣. សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះ ដែលបានចញ្ចុះបញ្ចូលអ្វីទាំងនេះឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនមានសមត្ថភាពធ្វើបែបនេះបានទេ ។ (៤៣:១៣)

អាយ៉ាស់នេះចែងប្រាប់យើងថា សេចក្តីរុងរឿងជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ ﷻដែលបានព្រះរាជទានអំណាចគ្រប់គ្រងវត្ថុខ្លះឲ្យយើង បើពុំមានព្រះគុណនេះទេ

យើងពុំមានសមត្ថភាពធ្វើដូចនេះបានទេ ។ ដូច្នេះហើយបានជាគេឲ្យសូត្រអាយ៉ាស់នេះមុនធ្វើដំណើរ ពីព្រោះដោយសារតែព្រះគុណអល់ឡោះហ៊្ជَلَّ وَعَزَّបានជាយើងមានមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដ៏អស្ចារ្យ ។

មានប្រការច្រើនទៀតដែលយើងគប្បីធ្វើមុននឹងធ្វើដំណើរ គឺ៖

-ធ្វើស្វ៉ូឡាតុ្ហាកៀះត៍ ។

-ចេញពីផ្ទះដោយដើរពីក្រោមគួរអាន ។

-យកជាប់នឹងខ្លួនពាក់កណ្តាលស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-អ៊ិះខ៍ទ្បាស្វ៍ ទុកពាក់កណ្តាលទៀតនៅឯផ្ទះ (គេថាទាំងពីរពាក់កណ្តាលនេះនឹងជួបគ្នាវិញ) ។

-សូត្រអាយ៉ាស់ព្រះគម្ពីរគួរអានដែលយើងបានថាខាងលើនេះ (៤៣:១៣) ។ (ហ្ពាឌីស្ហ អ៊ីមុាំ អុ្ាលី អារ-រីជ្ហ صلوات الله عليه والسلام)

លំហាត់ ២០

ចូរទន្ទេញអាយ៉ាសុ់តទៅនេះ ហើយសរសេរសម្រាយវា ។

តើអាយ៉ាសុ់នេះត្រូវដកស្រង់មកពីសូរ៉ោះតុ៍អ្វី ?

នៅពីក្រោមមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនខាងក្រោមនេះ ចូរសរសេរប្រការដែលអ្នកត្រូវធ្វើមុននឹងចេញដំណើរ ។

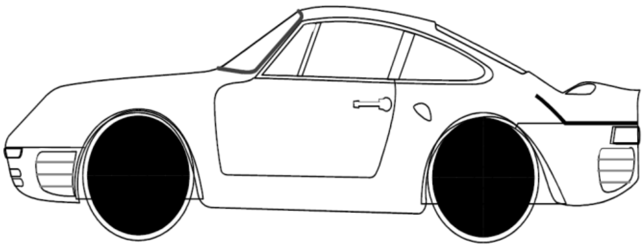

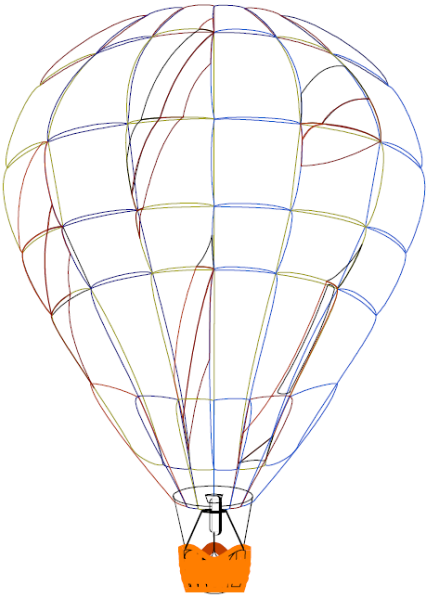

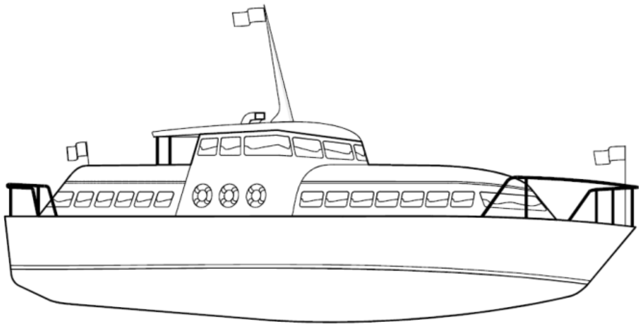

Sources:
imamia.org
shia974.fr
madressa.net
page-borders.com
openclipart.org